

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja õppekava

Liis Kaasik

**SOTSIAALMEEDIA JA TEISTE INFOKANALITE KASUTAMINE HUVIJUHI POOLT
ÕPILASTELE INFO EDASTAMISEKS – HUVIJUHTIDE JA ÕPILASTE HINNANGUD,
EELISTUSED JA SUHTUMINE TARTU LINNA PÕHIKOOULIDE NÄITEL**

Lõputöö

Juhendaja: Aurika Komsaare, MA

Kaitsmisele lubatud.....

(juhendaja allkiri)

Viljandi

2016

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1. KOMMUNIKATSIOON KOOLIS	6
2. SOTSIAALMEEDIA	9
2.1 Sotsiaalmeedia mõiste ja liigitused	9
2.1.1 Sotsiaalmeedia liigitus sotsiaalse kohalolu ja enesekohase info avaldamise määra järgi	10
2.1.2 Sotsiaalmeedia liigitus selle kasutamise eesmärkide järgi	11
2.2 Sotsiaalmeedia kasutamine noorsootöös	13
2.3 Sotsiaalmeedia kasutus koolikeskkonnas	14
2.4 Sotsiaalmeedia kasutus Tartu linna huvijuhtide seas	16
3. ÕPPEINFOSÜSTEEMID.....	18
3.1 Õppeinfosüsteemid eKool ja Stuumium.....	18
3.2 Varasemad eKooli käsitletud uuringud	19
4. MEETOD JA VALIM	21
5. HUVIJUHTIDE SEAS LÄBI VIIDUD UURINGU TULEMUSED.....	24
5.1 Üldandmed ja vastajate arv.....	24
5.2 Infokanalite kasutussagedus õpilastele info edastamisel.....	25
5.3 Huvijuhtide hinnangud infokanalite kasutamise tõhususele õpilastele info edastamisel	27
5.4 Suhtumised ja eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega	29
6. ÕPILASTE SEAS LÄBI VIIDUD UURINGU TULEMUSED	32
6.1 Üldandmed ja vastajate arv.....	32
6.2 Õpilaste hinnangud infokanalite kasutamise tõhususele huvijuhilt info saamisel	33
6.3 Eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega	34

6.4 Suhtumised seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega.....	36
7. UURINGUTULEMUSTE VÕRDLEV ANALÜÜS.....	39
8. ARUTLUS.....	43
KOKKUVÕTE.....	47
KIRJANDUS.....	50
LISA 1. Küsimustik „Sotsiaalmeedia tõhusus võrreldes teiste infokanalitega - küsimustik huvijuhtidele“	53
LISA 2. Küsimustik „Sotsiaalmeedia tõhusus võrreldes teiste infokanalitega - küsimustik õpilastele“	60
SUMMARY	66
LIHTLITSENTS.....	69

SISSEJUHATUS

Sotsiaalmeedia kasutamine muutub üha populaarsemaks nii eraelus kui ka tööalaselt, mis kehtib ka koolikeskkonnas ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias huvijuht-loovtegevuse õpetaja erialal õppides on sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkust rõhutatud näiteks ainetes meediaõpetus, turundus ja sotsiaalne kommunikatsioon. Perioodil 4.02-1.04.2016 läbitud pedagoogilise praktika käigus kogesin, kui oluline on huvijuhi töös leida võimalused info võimalikult tõhusaks õpilastele edastamiseks ning kui oluline on selleks õige kanali valik. Sellest tulenevalt on tekkinud isiklik huvi ja vajadus uurida, kuidas toimub sotsiaalmeedia kasutamine praktiseerivate huvijuhtide poolt ning kas sotsiaalmeedia võiks olla see lahendus, mis võimaldab õpilastega kõige tõhusamalt suhelda, et ise tulevikus infot võimalikult otstarbekalt edastada.

Käesolev lõputöö on ühtlasi jätkuks 2015. aasta sügisel koostatud seminaritööle pealkirjaga „Sotsiaalmeedia kasutamine huvijuhi tööülesannete täitmisel Tartu linna huvijuhtide näitel“ (Kaasik 2015), mille käigus uurisin seda, kas ja kuidas kasutavad Tartu linna huvijuhid enda tööülesannete täitmisel sotsiaalmeediat ning kaardistasin Tartu linna huvijuhtide poolt kasutatavad sotsiaalmeedia kanalid ja nende kasutamise sageduse, eesmärgid ja sihtgrupid. Töö tulemusena selgus, et sotsiaalmeediat kasutavad mingil määral kõik küsitletud huvijuhid ning sihtgruppidest suhtlevad huvijuhid kõige rohkem õpilaste ja kolleegidega. Selleks, et teha kindlaks, kas sotsiaalmeedia kasutus on otstarbekas, oleks vaja välja selgitada ka sihtgrupi arvamus ning käesolevas lõputöös otsustasin keskenduda õpilastele.

Kuna seminaritöös keskendusin oma kodulinna, Tartu, huvijuhtide uurimisele, jätkan ka lõputöös Tartu linna koolidega, kuid sel korral olen kitsendanud uuringu Tartu linna eestikeelsetele põhikoolidele ning küsitlesin sealseid huvijuhte ja 7.-9. klasside õpilasi.

Minu lõputöö **uurimisprobleemiks** on: kui tõhus on huvijuhtide ja õpilaste hinnangul sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine õpilastele info edastamiseks. Sellest tulenevalt on antud uurimistöö **eesmärgiks** selgitada välja huvijuhtide ja õpilaste hinnang sellele, kui tõhus

on huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine, mõlema grupi eelistused infokanalite osas ning nende suhtumine sotsiaalmeedia kasutusse omavahelises suhtluses, samuti võimalikud erinevused kahe grupi hinnangutes, suhtumistes ja eelistustes.

Eesmärgist tulenevalt olen seadnud järgnevad **uurimisküsimused**:

- Milliseid sotsiaalmeedia teenuseid huvijuhid õpilastele info edastamiseks kasutavad?
- Milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks lisaks sotsiaalmeediale kasutavad?
- Milliseid infokanaleid peavad huvijuhid õpilastele info edastamiseks kõige tõhusamaks?
- Milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks eelistavad ning miks?
- Milline on huvijuhtide üldine suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse õpilastele info edastamiseks ning miks?
- Milliseid infokanaleid peavad õpilased huvijuhilt info saamisel tõhusaks?
- Milliseid infokanaleid õpilased huvijuhilt info saamisel eelistavad ning miks?
- Milline on õpilaste üldine suhtumine sellesse, et huvijuht kasutab nendega suhtlemiseks sotsiaalmeediat ning miks?
- Kas ja milliseid erinevusi esineb huvijuhtide ja õpilaste hinnangutes, eelistustes ja suhtumistes?

Uurimisküsimustele vastamiseks viisin läbi küsitluse üheteistkümne Tartu linnas asuva eestikeelsete põhikooli huvijuhi ning nende koolide 7.-9. klasside õpilaste seas.

Käesolev lõputöö on jagatud kaheksaks peatükiks, millest esimesed kolm on teoreetilised. Neist esimeses annan lühiülevaate kommunikatsioonist koolis. Teises selgitan sotsiaalmeedia mõistet, olemust ja selle kasutamist noorsootöös ning koolikeskkonnas. Kuna seminaritöö koostamisel kerkis küsimus, kas tänapäeval kasutusel olevad õppeinfosüsteemid nagu näiteks Studium ja eKool on samuti sotsiaalmeedia, siis kolmas peatükk on pühendatud õppeinfosüsteemide lähemalt tutvustamisele. Töö viis viimast peatükki on empiirilised ning neist esimeses tutvustan läbi viidud uuringu meetodikat ja valimeid, teises huvijuhtide seas läbi viidud uuringu tulemusi, kolmandas õpilaste seas läbi viidud uuringu tulemusi, neljandas võrdlen kahe eelnimetatud uuringu tulemusi ning viiendas empiirilise osa peatükis on välja toodud uuringute tulemustel põhinev arutlus.

1. KOMMUNIKATSIOON KOOLIS

Selles peatükis annan allikate alusel ülevaate kommunikatsiooni mõistest, sisekommunikatsiooni kanalitest ja vaatlen ühe kooli näitel lähemalt koolikeskkonnas kasutatavaid kommunikatsioonikanaleid ning annan ülevaate ka mõnest varasemast koolide sisekommunikatsiooni puudutanud uuringust.

Merriam-Websteri sõnaraamat defineerib kommunikatsiooni kui protsessi, mille käigus kasutatakse sõnu, helisid või käitumist selleks, et vahetada informatsiooni või väljendada kellelegi enda ideid, mõtteid, tundeid jms. Organisatsioonide puhul räägitakse üha enam ka sellest, et kommunikatsioon pole organisatsioonide puhul lihtsalt miski, mis organisatsioonis toimub ja eksisteerib, vaid tegelikult on see vahend, mille kaudu organisatsioon luuakse, kokku pannakse, seda kujundatakse ja hoitakse (Cooren jt 2011, lk 1150). Seega võib öelda, et edukas sisekommunikatsioon on iga organisatsiooni, ka kooli, toimimise aluseks.

Üheks eduka kommunikatsiooni aluseks on kommunikatsioonikanalite valik. Levinumate sisekommunikatsiooni vahenditena on Aime Kivine oma 2009. aastal kirjutatud lõputöös (Kivine 2009, lk 8) toonud välja järgnevad võimalused:

- e- info: e-kiri, e-konverents, MSN ja muud e-suhtlemise võimalused;
- intranet, koduleht;
- sidekanalid (telefon, SMS);
- paberkandjal edastatav info (ringkiri, käskkiri);
- töökoosolekud, nõupidamised, õppepäevad, infotunnid;
- siseleht;
- teadetetahvlid;
- otsene suhtlemine.

Kuna koolide kommunikatsiooniplaanid ei ole üldiselt avalikult kättesaadavad ning varasemalt pole läbi viidud ka uuringut, mis puudutaks konkreetselt Eesti koolides kasutusel olevaid kommunikatsioonikanaleid, ei ole võimalik anda koolides kasutusel olevatest infokanalitest üldistatud ülevaadet. Küll aga uurisin lähemalt kommunikatsiooni toimimist Tartu Kesklinna Koolis, kus sooritasin enda pedagoogilise praktika ning mis kuulub ka käesoleva lõputöö raames uuritava populatsiooni hulka. Kooli kodulehekülje, õpilaskogu põhimääruse ning huvijuhiga toimunud kirjavahetuse alusel saab koolis üldiselt (mitte ainult huvijuhi poolt õpilastele info jagamiseks) kasutusel olevate infokanalitena välja tuua: õppeinfosüsteemi Studium, klasside kontaktisikutele mõeldud hommikused inforingid ja infolehed, õpilaskogu suurkogu, Facebooki grupi, Õpilaskogu ja kooli Facebooki leheküljed, stendid/plakatid, kooli veebilehe (mis sisaldab ka videoklippide ja fotode kogu), e-posti listid, õppenõukogud, töökoosolekud, hoolekogu koosolekud ning vanematekogu arutelud. Palju infot liigub isikute vahel ka e-posti ning otsesuhtluse teel. Varasemalt on koolis välja antud ka kooli lehte, on töötanud kooliraadio, kuid hetkel neid võimalusi ei rakendata. (Kulamaa 2016; Tartu Kesklinna Kooli koduleht; Tartu Kesklinna Kooli Õpilaskogu põhimäärus)

Varasemalt on Eesti koolide sisekommunikatsiooniga seoses uuringuid läbi viinud näiteks Tiigrihüppe Sihtasutus aastal 2008, mil uuriti õpetajate suhtlemistavasid ning uuringu tulemusena jõuti järeldusteni, et õpetajate poolt on eelistatavateks kanaliteks teadete saamiseks otsesuhtlus, telefon, e-post ning eelistatavimad kanalid sõnumite edastamiseks otsesuhtlus ning e-kiri. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate põhised suhtlust eelistatakse siis, kui on soov, et suhtlusest jääks maha kirjalik jälg. Üldiselt peavad õpetajad oluliseks traditsiooniliste suhtlusviiside säilitamist lisaks infotehnoloogilistele vahenditele. (Ugur jt. 2008, lk 68-69)

Aime Kivine, keda mainisin ka eespool, uuris oma lõputöös infoliikumise ja sisekommunikatsiooni osa organisatsiooni eesmärkide elluviimisel Võrumaa Kutsehariduskeskuse näitel ning tema uurimus sisaldas ka küsimusi suhtluskanalite efektiivsuse kohta. Kõige efektiivsemaks info liikumise kanaliks pidasid töötajad otsest suhtlemist (keskmine hinne 5-palli süsteemis 4,6), millele järgnesid infosüsteem, e-post, telefon, koosolekud, info paberkandjal ning teadetetahvel (keskmine hinne 2,9). Õpilaste hinnangul oli samuti kõige efektiivsemaks infokanaliks otsene suhtlemine (keskmine hinne 4,5), millele järgnesid kooli koduleht, teadetetahvel, e-post, infopäev õppuritele ning telefon (keskmine hinne 3,0). (Kivine 2009, lk 22, 29)

Kokkuvõtlikult võib öelda, et kommunikatsioon on kooli kui organisatsiooni toimimise oluline osa ning selles mängib märkimisväärset rolli kommunikatsioonikanalite valik. Kuigi see valik võib olenevat koolist erineda, usun, et valdavalt kasutatakse üsna sarnaseid kommunikatsioonikanaleid, mida peegeldab ka see, et näitena välja toodud Tartu Keslinna Koolis kasutusel olevad kommunikatsioonikanalid esinevad nii Tiigrihüppe Sihtasutuse poolt 2008. aastal korraldatud uuringu kui ka Aime Kivine poolt 2009. aastal korraldatud uuringu tulemustes. Seetõttu võtsin selle ka aluseks küsimustike (vt lisa 1 ja lisa 2) koostamisel.

2. SOTSIAALMEEDIA

Käesolevas peatüki esimeses osas annan ülevaate sotsiaalmeedia mõistest ja kahest sotsiaalmeedia liigitusest ning selgitan, miks olen sarnaselt 2005. aastal minu poolt koostatud seminaritööle (Kaasik 2015) ka nüüd enda uurimistöö aluseks valinud just ühe kahest toodud sotsiaalmeedia liigitusest. Teises alapeatükis annan ülevaate varasematest uuringutest, mis on käsitlenud sotsiaalmeedia kasutamist koolis. Kolmandas alapeatükis võtan kokku uuringuid, mis puudutavad sotsiaalmeedia kasutamist noorsootöös. Neljandas osas annan lühikese ülevaate 2015. aastal minu poolt koostatud seminaritöö tulemustest.

2.1 Sotsiaalmeedia mõiste ja liigitused

Saksa turundusteadlaste Andreas Kaplani ja Michael Haenleini (2010, lk 61) populaarse ning laialdaselt tsiteeritud definitsiooni kohaselt on sotsiaalmeedia kogum internetipõhiseid rakendusi, mille aluseks on Veeb 2.0 ideoloogilised ja tehnoloogilised alused ning mis võimaldavad luua ja vahendada kasutajate poolt loodud sisu. Mõistet Veeb 2.0 on Kaplan ja Haenlein (2010, lk 60-61) defineerinud aga kui terminit, mida hakati 2004. aastal kasutama selleks, et kirjeldada viisi, kuidas tarkvaraarendajad ning lõppkasutajad olid hakanud internetti kasutama platvormina, mille rakendamisel ei loo ja avalda sisu ning rakendusi enam ainult üksikisikud, vaid selles protsessis osalevad kõik kasutajad. Kasutajate poolt loodud sisu on nad (Kaplan ja Haenlein 2010, lk 61) defineerinud kui kõikvõimalikku meediasisu, mis on avalikult (või valitud gruppidele) kättesaadav ning mille on loonud lõppkasutajad. Teisisõnu on sotsiaalmeedia näol tegu veebipõhiste vahenditega, mis võimaldavad kõigil kasutajatel sisu luua, avaldada, kommenteerida ja jagada.

2.1.1 Sotsiaalmeedia liigitus sotsiaalse kohalolu ja enesekohase info avaldamise määra järgi

Kaplani ja Haenleini (2010, lk 62) sotsiaalmeedia liigituse kohaselt jaguneb sotsiaalmeedia vastavalt sotsiaalsele kohalolule ja enesekohase info avaldamise määrale järgnevasse kategooriasse: blogid, sotsiaalvõrgustikud (nt Facebook), koostööprojektid (nt Wikipedia), sisu jagamiseks mõeldud keskkonnad (nt Youtube), virtuaalsed sotsiaalsed maailmad (nt Second Life), virtuaalsed mängud (nt World of Warcraft).

Blogid on spetsiaalsed veebilehed, millel avaldatakse enamasti kuupäevaliselt märgitud postitusi, järjestuses praegusest hetkest minevikku. Tegemist on sotsiaalmeedia vastega isiklikele veebilehtedele ning blogisid esineb mitmesugustes erinevates vormides, alates autorite igapäevaelu kirjeldavatest isiklikest päevikutest kuni ühele kindlale teemale keskendunud veebilehtedeni. Enamasti haldab blogi üks isik, kuid teistel on võimalik panustada kommentaaride näol. Kõige tavalisemad on tekstipõhised blogid, kuid ka videoblogid on saamas üha populaarsemaks. Tuntumad blogide pidamist võimaldavad teenusepakkujad on näiteks Blogspot ja WordPress. (Kaplan ja Haenlein 2010, lk 63)

Koostööprojektid võimaldavad mitmel lõppkasutajal ühiselt ja samaaegselt sisu luua – põhiideeks on see, et mitme kasutaja ühine pingutus võimaldab saavutada parema tulemuse kui individuaalne töö (Kaplan ja Haenlein 2010, lk 62). Seda tüüpi sotsiaalmeediavõimaluste hulka kuuluvad vikid (nt Wikipedia), sotsiaalsed järjehoidjad (nt Pinterest) ja ühiselt dokumentide loomist võimaldavad keskkonnad (nt Google Docs).

Sisu jagamiseks mõeldud keskkondade peamiseks eesmärgiks on kasutajate vaheline meediasisu jagamine (Kaplan ja Haenlein 2010, lk 63). Näidetena võib tuua välja sellised keskkonnad nagu Youtube, mis võimaldab videote jagamist, Flickr, mis võimaldab piltide jagamist, ja Slideshare, mis võimaldab slaidiesitluste jagamist.

Sotsiaalvõrgustikud on rakendused, mis võimaldavad kasutajatel omavahel suhelda, pakkudes isiklike infoprofiilide (mis võivad sisaldada ka fotosid, videod, audiofaile ja blogisid) loomise, neile profiilide ligi pääsemise võimalusi ning kasutajate vahel sõnumite saatmise funktsioone (Kaplan ja Haenlein, lk 63). Tuntuim sotsiaalvõrgustik on Facebook, millel on hetkel ligikaudu 1,7 miljardit kasutajat (Internet Live Stats).

Virtuaalsed maailmad on platvormid, mis loovad kolmemõõtmelise keskkonna, milles kasutajad saavad omavahel suhelda sarnaselt reaalmaailmale. Mängumaailmade puhul osaletakse ulatuslikus mitme mängijaga veebipõhises rollimängus, millel on ranged reeglid. Näidetena võib välja tuua sellised mängud nagu World of Warcraft ja EverQuest. Virtuaalsed sotsiaalsed maailmad annavad kasutajatele rohkem vabadust ning võimaldavad kasutajatel elada n.ö. virtuaalset elu, mis sarnaneb nende päriselule. Tuntuim selline keskkond on Second Life. (Kaplan ja Haenlein, lk 63).

2.1.2 Sotsiaalmeedia liigitus selle kasutamise eesmärkide järgi

Kreeka sotsiaalmeedia uurijad A. Xenakis, L. Spiliotopoulou, A. Androutsopoulou, C. Koutras, Y. Charalabidis, E. Loukis, G. Christopoulos, V. Karkaletsis, A. Krithara, D. Scaltsas, D. Koryzis ja A. Triantafillou (2012) on sotsiaalmeediat kategoriseerinud selle kasutamise eesmärkide kohaselt ning nende liigituse järgi jaguneb sotsiaalmeedia viide alaliiki: kommunikatsioon, koostöö, multimeedia ja meelelahutus, uudised ja info, poliitikaloo ja kodanikuosalus.

Antud liigituse kohaselt kuuluvad *kommunikatsiooni* kategooriasse sellised sotsiaalmeedia platvormid nagu blogid (nt. Blogger, Wordpress), mikroblogid (nt. Twitter), internetifoorumid, sotsiaalvõrgustikud (nt. Facebook, Google+) ning sündmuste korraldamiseks mõeldud veebilehed (nt. Yelp). (Xenakis jt 2012, lk 22)

Teise kategooria moodustavad *koostööd võimaldavad sotsiaalmeedia platvormid* nagu vikid (nt. Wikispaces, Wikia), sotsiaalsed järjehoidjad (nt. Delicious, StumbleUpon), sotsiaalsed uudisteportaalid (nt. Digg, Reddit), arvamusalaldusteks mõeldud keskkonnad (nt. Yelp, Epinions). (Xenakis jt 2012, lk 23)

Multimeedia ja meelelahutuse kategooria moodustavad fotode jagamise keskkonnad (nt. Flickr, Photobucket, Picasa), videote jagamise keskkonnad (nt. Youtube, Vimeo), otseülekannete tegemise keskkonnad (nt. Livestream, Skype), virtuaalmaailmad (nt. Second Life, World of Warcraft). (Xenakis jt 2012, lk 24)

Neljanda kategooriana esitavad nad *uudiste ja info* kategooria ehk sotsiaalmeedia platvormid, mis on mõeldud uudiste edastamiseks (nt. Google News), asutuste veebilehed, ajalehtede veebiväljaanded. (Xenakis jt 2012, lk 24)

Poliitikaloo ja kodanikuosaluse kategooria moodustavad sotsiaalmeedia platvormid, mis kuuluvad ülaltoodud kategooriatesse, kuid mida kasutatakse just poliitikaloo ja kodanikuosaluse eesmärkidel, näiteks on osalusmeediana võimalik kasutada blogisid, vikisid, videote jagamist ja muid sotsiaalmeedia võimalusi. (Xenakis jt 2012, lk 25)

Enda uuringu sotsiaalmeediat puudutavate küsimuste alusena olen otsustanud kasutada Kaplani ja Haenleini (2010) liigitust. Valiku esimeseks põhjuseks on, et Xenakise ja teiste (2012) liigituse korral jagatakse sotsiaalmeedia platvorme erinevatesse kategooriatesse eesmärkide järgi ning seetõttu on erinevate kategooriate vahelised piirid hägusemad, sest üht platvormi on võimalik kasutada mitmel eesmärgil. Teiseks, räägib Kaplani ja Haenleini (2010) liigituse kasuks see, et nende liigituse aluseks olevate parameetrite (sotsiaalne kohalolu ja enesekohase info avaldamise määr) põhjal on võimalik tulevikus jaotada ka uusi sotsiaalmeedia võimalusi ning seega on selle liigituse alusel kogutud andmeid lihtsam võrrelda võimalike tulevikus kogutavate andmetega, mis sisaldavad ka selliseid sotsiaalmeedia vorme, mida hetkel veel olemas ei ole. Kaplani ja Haenleini (2010) kategooriatest otsustasin aga välja jätta virtuaalmaailmad, sest nende näol on tegu pigem meelelahutuslike keskkondadega.

2.2 Sotsiaalmeedia kasutamine noorsootöös

Käesolevas alapeatükis annan kirjanduse ja eelnevate uuringute alusel ülevaate sellest, miks on oluline rääkida sotsiaalmeediast noorsootöö kontekstis.

Ülevaate sotsiaalmeedia olulisusest noorsootöös on andnud ungarlased Levente Szekely ja Adam Nagy (2011), kes enda artiklis „Online youth and eYouth – A guide to the world of the digital natives“ toovad välja asjaolu, et tegemist on esimese põlvkonnaga, kes on juba lapsepõlves õppinud infotehnoloogilisi vahendeid kasutama ning seetõttu mõjutab see ka viise, kuidas nad infot omandavad, tarbivad, omavahel suhtlevad ning nende meediatarbimise harjumusi. See kõik eristab neid vanematest generatsioonidest ning seda on oluline ka nendega suhtlemisel silmas pidada. On oluline, et noorsootöötajad mõistaksid, et sotsiaalmeedia ei ole tänapäeva noortele vahend (vastab küsimusele mis), vaid keskkond (vastab küsimusele kus) ning edukas noorsootöö toimub ka veebivahendite teel. (Szekely ja Nagy 2011)

Ka soomlane Päivi Timonen (2012), annab enda artiklis „Using Social Media in Youth Work Communications“ noorsootöötajatele nõu, et kuna praeguseid noori on kõige lihtsam leida just veebist, on sotsiaalmeedia näol tegu hea võimalusega noorsootöö alast infot väikeste kuludega ning efektiivselt noorteni viia. Samuti võimaldab tema sõnul sotsiaalmeedia suuremat noorte enda osalust.

Ühendkuningriigis 2008. aastal läbi viidud noorsootööd ja sotsiaalmeediat puudutava uuringu aruandes vaadeldakse lisaks sellele, kuidas sotsiaalmeedia abil noorsootööd efektiivsemaks muuta, sotsiaalmeedia kasutamist noorsootöös ka selle nurga alt, kuidas sotsiaalmeedia kasutamine noorsootöös võimaldab pakkuda noortele turvalist keskkonda, kus nad saavad veebipõhiseid vahendeid täiskasvanu juuresolekul kasutama õppida ning seeläbi oma meedia kasutamise oskuseid arendada. (Davies ja Cranston 2008, lk 3).

Lisaks on siinkohal sobilik välja tuua Eesti statistika aastaraamatus (2015) toodud statistiline info, mille kohaselt kasutas 2014. aasta I kvartalis vanuserühmas 16-24 eluaastat internetti 100% isikutest, mis kinnitab, et ka Eestis on internet noorte jaoks oluline infokanal. (Eesti statistika aastaraamat 2015)

2.3 Sotsiaalmeedia kasutus koolikeskkonnas

Käesolevas alapeatükis annan lühikese ülevaate varasematest uuringutest, mille käigus on uuritud sotsiaalmeedia kasutust koolikeskkonnas.

Aastal 2014 avaldas Ameerika Ühendriikide teadlane Susan Meabon Bartow kvalitatiivse juhtumiuuringu, mille eesmärgiks oli uurida sotsiaalmeedia kasutusest tingitud muudatusi USA õpetajate tegevuses ning sotsiaalmeediaga seotud kasutegureid ja riske. Uuringu tulemusena selgus, et uuritud õpetajad kasutasid sotsiaalmeediat erinevate funktsioonide täitmiseks. Esimesena neist toodi välja koolipäeva planeerimine, korraldamine, vastava info jagamine ning päeva juhtimine. Kuna internetis jagatud informatsioon on kättesaadav igal ajal ning ka väljaspool kooli, annab see õpetajatele selle rolli täitmisel olulisi eeliseid. Teine uuringus välja toodud funktsioon oli ressursside ja rakenduste kogumine – sotsiaalmeedia võimaldab õpetajatel leida, hinnata, koguda ja kasutada mitmesuguseid erinevaid õppetöös kasutatavaid meediavahendeid. Kolmandana toodi välja asjaolu, et sotsiaalmeedia kasutamine võimaldab ka õpetajatel endil oma õpilastelt tagasiside, uute ideede ja arutluste kaudu õppida. (Bartow 2014, lk 48-52)

Samuti avaldati 2014. aastal USA teadlaste Coxi ja McLeodi poolt läbi viidud kvalitatiivne uuring, mille eesmärgiks oli uurida koolidirektorite kogemusi sotsiaalmeedia vahendite kasutamisel ning põhjuseid, miks koolidirektorid on otsustanud kooli personali, õpilaste, lapsevanemate ja kogukonnaliikmetega just sotsiaalmeedia kaudu suhelda. Uuringus osalenud koolidirektorid kasutasid kõik vähemalt kaht järgnevatest sotsiaalmeedia võimalustest: blogid, mikroblogid, sotsiaalvõrgustikud, taskuhäälingud ja veebi üleslaetavad videod, kusjuures blogisid nägid koolidirektorid ise kõige olulisema sotsiaalmeedia vahendina, kuna sel moel huvigruppidega info jagamine ei ole ajamahukas, samas pääsevad huvigrupid blogidesse üles laetud infole igal ajal ligi. Intervjuudest kerkis esile neli peamist põhjust, miks koolidirektorid sotsiaalmeedia kasutamist vajalikuks peavad: (1) sotsiaalmeedia võimaldab direktoritel huvigruppidega rohkem suhelda; (2) sotsiaalmeedia vahendid võimaldavad luua tihedamaid sidemeid kohalike huvigruppidega, teiste tegijatega haridusmaastikult ning maailmaga üldisemalt; (3) sotsiaalmeedia kasutus võib tugevalt mõjutada koolidirektori isiklikku ja professionaalset arengut; ning (4) sotsiaalmeedia kasutamine on tänapäeval juba nõutav, mitte enam valikuline. (Cox ja McLeod 2014, lk 9-11, 12, 20)

Uuringuagentuur MMS Education on Ameerika Ühendriikide põhi- ja keskkoolide õpetajate, direktorite ja raamatukogutöötajate veebipõhiste vahendite kasutust uurinud kahel korral – aastal 2009 ning aastal 2012. Nende 2012. aasta uuringu eesmärgiks oli kaardistada sotsiaalvõrgustike, veebipõhiste kogukondade ning Veeb 2.0 vahendite kasutust, nendega seotud hoiakuid ja arusaamu õpetajate, koolidirektorite ja koolide raamatukogutöötajate seas. Muuhulgas uuriti ka seda, mis eesmärkidel haridustöötajad sotsiaalvõrgustike kasutamist otstarbekaks peavad. (Meell jt. 2012, lk 4-6)

Uuringu kohaselt kasutavad Ameerika Ühendriikide haridustöötajad tööalaselt kõige rohkem veebipõhiseid seminare (48%), millele järgnesid dokumentide jagamist võimaldavad teenused (34%), vikid (25%), sotsiaalvõrgustikud (22%), taskuhäälüngud (18%), blogid (16%), RSS uudisteveod (12%), videote jagamine (11%), sotsiaalsed järjehoidjad (10%), fotode jagamine (9%). Uuringu järeldustes toodi välja, et sotsiaalmeedia kasutuses haridustöötajate seas on näha kasvutrendi ning on tõenäoline, et üha enam haridustöötajaid hakkab otsima võimalusi, kuidas tööalaselt sotsiaalvõrgustikke ning Veeb 2.0 vahendeid kasutada. (Meell jt. 2012, lk 36, 49)

Tööalaselt sotsiaalvõrgustike kasutamise eesmärkidena toodi kõige olulisemana välja info ja ressursside jagamine (seda pidas väga oluliseks 55% ning mõnevõrra oluliseks 36% vastanutest). Sellele järgnesid (kahanevas tähtsuse järjekorras) kolleegidega ühenduses olemine, isikliku õppevõrgustiku loomine, kolleegidelt toetuse saamine, professionaalsete õpikogukondade loomine, veebipõhine tugi professionaalsele arengule, koostöö initsiatiivide ja projektide osas, kohaliku kogukonnaga ühenduses olemine, sotsiaalvõrgustike ja Veeb 2.0 vahendite kasutama õppimine, toodete- ja teenuste kohta info kogumine, kooliülese suhtluse parandamine, töö- ja karjäärivõimaluste leidmine, õpilastega suhtlemine. (Meell jt. 2012, lk 26)

Põhjuseid, miks sotsiaalmeediat koolikeskkonnas kasutada on uurinud ka Dan V. Dao (2015), kes on oma artiklis „Social Media Classification Scheme in Online Teaching and Learning Activities: A Consideration for Educators“ toonud välja selle, et sotsiaalmeedia kasutamine parandab õpilaste osalust – suurem osa sotsiaalmeedia lehti võimaldab arutlemist, kommenteerimist, omavahel vestlemist, linkide üles panemist, erinevate postituste (tekst, fotod, audioklipid, videod) tegemise ja kommenteerimise võimalust, mis kõik võimaldavad õpilastel aktiivselt osa võtta. Lisaks võimaldab sotsiaalmeediainfot avatumalt jagada, vähendab õpilaste hirme ja häbelikkust ning võimaldab kahesuunalist suhtlust – õpetaja mitte ainult ei jaga infot, vaid saab seda ka vastu, mis omakorda muudab õpitegevused õppijakesksemaks. Oluliseks

sotsiaalmeedia omaduseks on õpikogukondade teke – sotsiaalmeedia võimaldab kasutajatel luua ühiste uskumuste, huvide või hobidega kogukondi. Viimase omadusena tõi ta välja ühendatuse ehk asjaolu, et sotsiaalmeedia veebilehti on võimalik ühendada teiste veebilehtedega – õpetaja saab sotsiaalmeedias jagada linke erinevatele veebilehtedele ning õpilastel on lihtne pakutud linkide vahel liikuda. (Dao 2015, lk 89-91)

2.4 Sotsiaalmeedia kasutus Tartu linna huvijuhtide seas

Selles alapeatükis annan lühikese ülevaate 2015. aasta sügisel seminaritöö koostamise käigus minu poolt läbi viidud ning käesoleva lõputöö aluseks oleva seminaritöö tulemustest.

Seminaritöö eesmärgiks oli selgitada välja kas ja milliseid sotsiaalmeedia vahendeid huvijuhid enda töös kasutavad ning täpsustada, milliseid vahendeid milliste tööülesannete täitmiseks ning milliste sihtgruppidega suhtlemiseks kasutatakse ning eesmärgist tulenenud uurimisküsimusteks (1) kas ja kui sageli kasutavad Tartu linna huvijuhid enda töös sotsiaalmeediat;(2) milliseid sotsiaalmeedia teenuseid nad kasutavad; (3) mis eesmärkidel nad erinevaid sotsiaalmeedia teenuseid kasutavad (4) kellega suhtlemiseks nad sotsiaalmeedia teenuseid kasutavad. Uuritavaks populatsiooniks olid Tartu linna huvijuhid, kes kõik moodustasid ka uuritud valimi, millesse kuulus 21 huvijuhti. Küsimustikule vastas neist 14. (Kaasik 2015, lk 25)

Vastustest selgus, et mingil määral kasutavad sotsiaalmeediat kõik küsitletud huvijuhid. Kõige populaarsemad kasutatavad sotsiaalmeedia teenused on Facebook, Google Docs ja Youtube. Liigiti kasutati kõige enam sotsiaalvõrgustikke (92,9%) ning kõige vähem blogisid ja internetifoorume (14,2%). Sotsiaalmeediat kasutatakse peamiselt info hankimiseks, aga ka kooli sündmuste ja huvitegevuse korraldamiseks, info vahendamiseks õpilastele, õpilasesinduse töö korraldamiseks ning mõnevõrra ka kooli esindamiseks. Kõige enam suhtlevad huvijuhid sotsiaalmeedia teel õpilaste ja kolleegidega, vähem lapsevanemate ja kooliväliste koostööpartneritega ning kõige vähem avalikkusega. (Kaasik 2015, lk 23-25)

Sotsiaalmeedia vahendid on üsna eriilmelised ning võimalusi nende liigitamiseks ja klassifitseerimiseks on mitmeid. Lisaks on sotsiaalmeedia ka pidevas arengus ning leiutatakse uusi vahendeid, mis pakuvad väga palju erinevaid võimalusi ja lahendusi, mida on võimalik rakendada ka noorsootöös ning koolikeskkonnas nii selleks, et õpilaste ja teiste huvigruppidega paremini kontakti saavutada, kui ka selleks, et seeläbi õpetada noortele sotsiaalmeedia kasutamist. Sotsiaalmeedia rakendamise kasuks räägib peamiselt see, et noored on harjunud tehnoloogilisi vahendeid, sealhulgas sotsiaalmeediat, kasutama ning seetõttu on see neile loomulik keskkond. Samuti on sotsiaalmeedia kanalid kättesaadavaks ning odavaks lahenduseks. USAs ja Ühendkuningriigis läbi viidud uuringute tulemused näitavadki, et see mõistmine on jõudmas noorsootöösse ning koolikeskkonda ja sotsiaalmeedia vahendeid tõesti kasutatakse erinevate funktsioonide täitmiseks, mis omakorda tekitab huvi uurida seda valdkonda Eesti noorsootöös ja koolides.

3. ÕPPEINFOSÜSTEEMID

Käesolevas peatükis käsitletlen õppeinfosüsteemide olemust ning annan lühikese ülevaate kahest eesti koolides enim kasutusel olevast õppeinfosüsteemist, milleks on eKool ja Stuudium. Peatüki teises pooles annan ka ülevaate mõnest varasemast õppeinfosüsteemide üldhariduskoolides kasutamist puudutanud uuringust.

3.1 Õppeinfosüsteemid eKool ja Stuudium

Õppeinfosüsteemide üldiseks eesmärgiks on luua turvaline internetipõhine keskkond haridusasutuste õppeinfo haldamiseks ning osapoolte vahelise suhtlemise struktureerimiseks ja toetamiseks. Õppeinfosüsteemide funktsioonidena on välja toodud näiteks järgnevaid toiminguid: päringud õpilase kohta; sisseastumine; õpilaste registreerimine; nimekirjade koostamine; testide, õppemaksude, märkuste, hinnete, ning õppeprotsessi arenguga seotud andmete haldus; puudumisi puudutavate andmete haldamine, statistiliste aruannete koostamise ja töötlemise võimaldamine; vanematele info jagamine jne. Samas sõltub konkreetse õppeinfosüsteemi funktsionaalsus siiski selle konkreetsest sihtgrupist ning võib sellest olenevalt olulisel määral erineda. Mõningatel juhtudel sisaldavad õppeinfosüsteemid aga ka sotsiaalmeedia elemente nagu näiteks ajaveebid, profiilide loomine, sõnumite saatmine, foorumid ja vikid. (Natus 2011)

eKooli näol on tegu veebipõhise infosüsteemiga, mis koosneb Webmedia poolt arendatud tarkvarast, kasutab sidelahendusega avalikku internetti ning millele pääsevat ligi volitatud kasutajad. eKooli ülesandeks on säilitada ja väljastada õppeprotsessis tekkivat infot. Ise tutvustab eKool end oma kodulehel eKool.ee järgnevalt „eKool on koolihaldussüsteem, mis ühendab endas kodu, kooli ja omavalitsust. eKool aitab õpilasel paremini õppida; lapsevanemad saavad olla paremini kursis sellega, kuidas nende lastel läheb, ja kohalik omavalitsus omab head ülevaadet tema haldusalas olevate koolide toimimise kohta.“ eKoolil on hetkel ligi 300 000

aktiivset kasutajat. Lisaks erinevatele andmete haldamise ja aruannete loomise funktsioonidele, sisaldab eKool ka selliseid funktsioone nagu ajaveebide loomine ja vestlused ehk eKool sisaldab sotsiaalmeedia elemente. (eKool.ee; eKool viki; Veelmaa 2004, lk 62)

Stuudium on eKooli alternatiiv, mis tutvustab end e-riigi väärilise e-päevikuna, mille elementideks on õpetajasõbralik päevik, õppematerjalide haldamine, põhjalik suhtlusmoodul ja kõik kooli igapäevatöök vajalik. Kodulehe andmetel on stuudiumiga liitunud 97 haridusasutust üle Eesti. Ka Stuudiumis on olemas suhtlusmoodul, mis võimaldab sõnumite saatmist. (Stuudium.com)

3.2 Varasemad eKooli käsitletud uuringud

Siinkohal annan lühiülevaate varasematest eKooli käsitletud uuringutest. Stuudiumi keskkonda puudutavaid uuringuid ei õnnestunud kahjuks leida.

Esimese eKooli puudutava uuringu viis aastal 2004 oma magistritöö raames läbi Signe Veelmaa, kelle uuringu teemaks oli „Infotehnoloogia sotsiaalse omaksvõtu mudeli rakendamine infosüsteemi juurutamisel haridusasutustes“ ning uuring keskendus eKooli arendustegevusele peamiselt infotehnoloogilisest aspektist ning seetõttu ei haaku töö tulemused otseselt käesoleva lõputöö omadega.

Antud tööga rohkem haakuvate uuringutena võib välja tuua 2007. aastal koostatud magistritöö teemal „eKool klassijuhataja ja lapsevanema vahelise info vahendajana“ (Trepp 2007), 2008. aastal bakalaureusetöö „eKooli kasutuspraktikad: koolijuhtide, õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate vaatenurk“ (Puskar: 2008) ning Tiigrihüppe Sihtasutuse uuringu „Õpetajate suhtlemistavad“ (Ugur 2008), 2009. aasta uuringud „eKooli võimaluste kasutamine Tartu ja Võru kuuendate klasside õpetajate poolt“ (Kõiv 2009). 2011. aastal koostas Maarja-Liisa Natus magistritöö „eKooli võimalused õpilase arengu toetajana“. „eKooli kasutuspraktikad: koolijuhtide, õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate vaatenurk“ ning siis hetkel värskemast Maarja-Liisa Natuse magistritööst.

Berit Puskar uuris 2008. aastal süvaintervjuude meetodil erinevate kasutajagruppide hinnanguid ja hoiakuid eKoolile. Antud uuringu põhjal väitis ta, et erinevate kasutajagruppide kogemused eKooliga on valdavalt positiivsed ning nad kasutavad süsteemi meelsasti ja näevad selles võimalust, mis soodustab lapse, vanema ning kooli omavahelist suhtlust ja infovahetust. (Puskar 2008, lk 62-63)

Maarja-Liisa Natuse magistritöö keskendus küll õpilase arengule ning eKooli rollile selles, kuid muuhulgas ka erinevate eKooli funktsioonide kasutamist õpetajate ja õpilaste poolt. Uuringu tulemusena selgus, et peamiselt kasutatakse otseselt õppetööga seotud funktsioone nagu päevikud ja aruanded, kuid otseseks suhtluseks mõeldud vestluse funktsiooni kasutas sel hetkel ainult 6% õpilastest ja 25% õpetajatest. (Natus 2011, lk 43-44, 69).

Eesti üldhariduskoolides kasutatakse peamiselt kaht õppeinfosüsteemi – eKool ja Studium – mille eesmärgiks on hallata ja võimaldada ligipääsu haridusinfole. Varasemad eKooli puudutavad uuringud on jõudnud järeldusteni, et valdavalt on antud õppeinfosüsteemiga seotud kogemused positiivsed ning, et eKool soodustab suhtlemist kooli, õpilaste ja lapsevanemate vahel. Huvijuhtide kogemusi õppeinfosüsteemide kasutamisel ei ole varasemalt uuritud ning ka käesolev töö ei keskendu otseselt sellele, kuid uuringutulemused võimaldavad siiski vaadelda seda, kuidas õppeinfosüsteemid suhestuvad uuritud populatsiooni kontekstis teiste infokanalitega. Kuigi õppeinfosüsteemid sisaldavad sotsiaalmeedia elemente, siis sotsiaalmeedia kanalitena ma neid ei klassifitseeriks, mistõttu jäävad need minu uurimuses muude infokanalite grupeeringu alla.

4. MEETOD JA VALIM

Selles peatükis kirjeldan läbi viidud uuringu metoodikat, kaht uuritud populatsiooni ning valimit ning küsimustiku koostamise ja läbi viimise protsessi.

Käesoleva uurimistöö **eesmärgiks on** selgitada välja huvijuhtide ja õpilaste hinnang sellele, kui tõhus on huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine, õpilaste ja huvijuhtide eelistused infokanalite osas ning nende suhtumine sotsiaalmeedia kasutusse omavahelises suhtluses, samuti võimalikud erinevused õpilaste ja huvijuhtide hinnangutes, suhtumistes ja eelistustes. Kuna hinnanguid tõhususele ning infokanalite eelistamise taset on võimalik iseloomustada arvandmetega, siis otsustasin selleks kasutada **kvantitatiivset uurimismeetodit**, mis Lembit Õunapuu (2014, lk 159) järgi võimaldab saada tulemusteks arve, koefitsiente, esinemissagedust, järjestust, jaotumust jne. Küsimustikule vastajatel oli võimalus ise vastusevariante ning kommentaare lisada ning küsimustik sisaldas ka avatud vastustega küsimusi, mille eesmärgiks oli selgitada välja hinnangute või eelistuste põhjuseid – seega mingil määral kasutasin ka **kvalitatiivset uurimismeetodit** ehk andmete registreerimist sõnade kujul (Õunapuu 2014, lk 159).

Minu poolt **uuritavaks nähtuseks** on sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine huvijuhi poolt õpilastele info jagamiseks Tartu linna eestikeelsetes põhikoolides ning **taotletav teadmine** see, kui tõhusaks hindavad huvijuhid ja õpilased sotsiaalmeediat ja teisi infokanaleid, millised on nende eelistused infokanalite osas ning milline on nende üldine suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel.

Nähtuse täpsustamiseks toon siinkohal välja ka kahe keskse termini – suhtumine ja eelistus – definitsioonid. Merriam-Websteri sõnaraamatu kohaselt on suhtumine tunne või mõtteviis, mis mõjutab inimese käitumist. Sama sõnaraamatu järgi väljendab eelistus seda, et miski meeldib inimesele teisest enam või inimene soovib üht asja teisest enam.

Uuritavaid **populatsioone** oli kaks: esiteks Tartu linna eestikeelsete tavaõppega põhikoolide huvijuhtid ning teiseks samade põhikoolide kolmanda kooliastme (7.-9. klass) õpilased.

Huvijuhtide populatsiooni kohta kogusin esmalt infot Tartu linna kodulehelt (Tartu.ee), kust selgus, et Tartu linnas on 30 üldhariduskooli, millest 14 on eestikeelsed tavaõppega põhikoolid. Kuna ühes Tartu koolis on olemas nii põhikooli kui ka gümnaasiumiosa, siis otsustasin ka selle kooli uuritavasse populatsiooni kaasata. Selleks, et määrata kindlaks, millistes neist on tööl ka huvijuht, külastasin koolide kodulehti ning juhtudel, kui sealt vastavat infot ei leidnud, kirjutasin koolile. Selle tulemusena selgus, et huvijuht või noorsootöötaja on olemas 11 Tartu linna eestikeelses tavaõppega põhikoolis ehk uuritava populatsiooni moodustasid 11 huvijuhti. $N=11$. Oma töös otsustasin kasutada kõikset valimit, mis Õunapuu (2014, lk 142) kohaselt tähendab seda, et uuritakse ja mõõdetakse populatsiooni kõiki objekte. Teisisõnu kuulus **valimisse** 11 huvijuhti. $n=11$.

Õpilaste populatsiooni kindlaks tegemiseks külastasin Eesti Hariduse Infosüsteemi, millest tegin väljavõtted iga Tartu linna eestikeelse tavaõppega põhikooli, milles on huvijuhi ametkoht, kolmanda kooliastme õpilaste arvu kohta. Selle tulemusena selgus, et kokku on nendes koolides kolmanda kooliastme õpilasi 2038. $N=2038$. Otsustasin ka nende puhul kasutada kõikset valimit ning seega kuulus **valimisse** 2038 õpilast. $n=2038$.

Küsimustikele vastamise (vt lisa 1 ja lisa 2) korraldasin internetipõhiselt ja kasutasin selleks Google Forms elektroonilist vormi. Palve uuringus osalemiseks ning viite küsimustikule edastasid uuritud huvijuhtidele e-posti teel. E-posti aadressid hankisin koolide kodulehtedelt või palusin koolide sekretäridelt. Õpilastele küsimustiku edastamiseks otsisin vastavate koolide kodulehtedelt välja kõikide 7.-9. klasside klassijuhatajate e-posti aadressid ning kirjutasin neile palvega küsimustik õpilastele edastada. Küsimustike täitmiseks oli huvijuhtidel ja õpilastel aega 19.04-01.05.2016 ehk 13 päeva. Seitse päeva enne küsimustiku sulgemist saatsin nii huvijuhtidele kui ka klassijuhatajatele meeldetuletuskirja.

Huvijuhtidele suunatud küsimustik (vt lisa 1) koosnes neljast alajaotusest: üldandmed, sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutus õpilastele info edastamiseks, infokanalite kasutamise tõhusus õpilastele info edastamisel, eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega ning suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse õpilastele info edastamiseks. Üldandmete alajaotus sisaldas nelja küsimust, millest kaks olid avatud vastusega ning kaks

valikvastustega küsimused. Sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutussagedust puudutavas blokis oli 25 reitinguskaala vormis küsimust, mis sisaldasid reastatud väärtusi, mille alusel saab vastaja anda hinnangu (Õunapuu 2014, lk 165) ehk vastajad said iga infokanali puhul hinnata, kas nad kasutavad seda pidevalt, sageli, mõnikord, harva või mitte kunagi. Võimalus oli lisada ka kommentaare. Infokanalite tõhusust puudutav blokk sisaldas samuti 25 reitinguskaala vormis küsimust, mille puhul oli vastajal võimalik 5-palli skaalal hinnata seda, kui tõhusaks ta antud infokanalit peab. Suhtumisi ja eelistusi puudutavad küsimuste blokis palusin vastajatel valida loetelust viis nende poolt enim eelistatud infokanalit ja seda valikut avatud vastuse vormis põhjendada, samuti uurisin vastajate suhtumist sotsiaalmeedia kasutamisesse ning nende hinnangut sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkusele huvijuhilt õpilastele info edastamisel ning ühtlasi palusin neid suhtumisi ja hinnanguid ka avatud vastuse vormis põhjendada.

Õpilastele suunatud küsimustik (vt lisa 2) koosnes kahest alajaotusest: üldandmed ja eelistused seoses infokanalitega. Üldandmete alajaotus sisaldas kolme valikvastustega küsimust. Infokanalitega seotud eelistuste blokis oli 25 sellist küsimust, mille puhul soovisin saada vastaja hinnangut 5-palli skaalal vastava infokanali tõhususele huvijuhilt info saamisel, lisaks palusin vastajatel valida loetelust viis nende poolt enim eelistatud infokanalit ja seda valikut avatud vastuse vormis põhjendada, samuti uurisin vastajate suhtumist sotsiaalmeedia kasutamisesse ning nende hinnangut sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkusele huvijuhilt õpilastele info edastamisel ning ühtlasi palusin neid suhtumisi ja hinnanguid ka avatud vastuse vormis põhjendada.

Küsimustiku sotsiaalmeediat puudutava osa koostamise aluseks oli Kaplani ja Haenleini (2010, lk 62) sotsiaalmeedia liigitus. Sotsiaalmeedia kanaleid puudutavad küsimused olid vastavalt sotsiaalmeedia liikidele blokkidesse jagatud ning iga liigi pugul tõin välja populaarsemad antud kategooriasse kuuluvad sotsiaalmeedia keskkonnad – valiku tegin sotsiaalmeedia keskkondade kasutusstatistikat pakkuvate veebilehtede Alexa, eBizMBA ja SocialMediaToday järgi. Iga bloki juures oli vastajal võimalus lisada oma variant juhul, kui ta loetelust sobivat varianti ei leidnud.

Muude infokanalite loetelu koostamisel võtsin aluseks käesoleva lõputöö esimeses peatükis kirjeldatud Tartu Kesklinna Koolis kasutusel olevad ja varasemalt kasutusel olnud infokanalid, mida huvijuht kasutab õpilastele info edastamisel. Vastajatel oli võimalik sobiva variandi puudumise korral lisada ka enda variandid ning kommentaare.

Kogutud andmeid töötlesin programmiga Microsoft Excel.

5. HUVIJUHTIDE SEAS LÄBI VIIDUD UURINGU TULEMUSED

Käesolevas peatükis toon välja küsimustiku abil huvijuhtide kohta kogutud andmed ning analüüsin neid vastavalt töö uurimisprobleemile, eesmärgile ja uurimisküsimustele. Peatükk on jagatud nelja alapeatüki vastavalt küsimustiku alapeatükkidele. Küsimustik on tervikuna toodud lisa 1. Näidetena toodud väljavõtted vastajate kommentaaridest ja avatud küsimustele antud vastustest on esitatud kaldkirjas ja muutmata kujul. Andmetel põhinev arutlus on toodud peatükis 8.

5.1 Üldandmed ja vastajate arv

Küsimustikule vastas valimiks olnud 11 huvijuhist 9 huvijuhti ehk 82% valimist.

Tabel 1. Üldandmete koondtabel

Vanus	Tööstaaž aastates	huvijuhina	Kooli õpilaste arv
46	14 aastat		300-600
28	alla 1 aasta		300-600
30	5 aastat		300-600
24	alla 1 aasta		600-900
35	1,5 aastat		600-900
36	5 aastat		600-900
52	24 aastat		300-600
38	14 aastat		600-900
36	15 aastat		300-600

Üldandmete blokis palusin vastajatel anda infot enda vanuse, huvijuhina töötatud aastate, ning kooli õpilaste arvu kohta. Vastavad tulemused on toodud *tabelis 1* (lk 24).

Vastanud olid vanuses 24-52 eluaastat ning nende keskmine vanus oli 36.11 eluaastat. Nende tööstaaž huvijuhina varieerus vahemikus alla 1 aasta kuni 25 töötatud aastani.

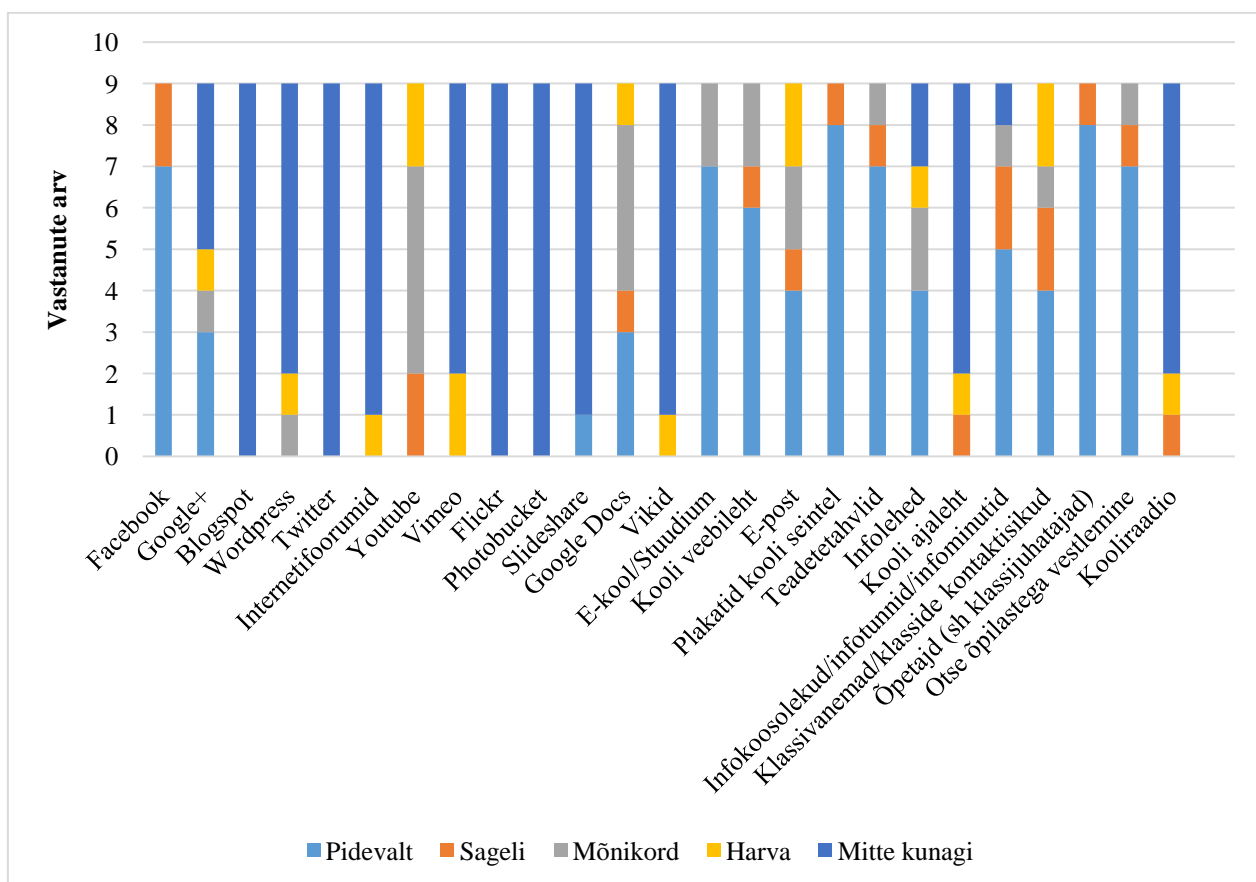
Kooli puudutavate küsimuste vastustest selgus, et viie vastanud huvijuhi koolis oli 300-600 õpilast ning nelja vastanud huvijuhi koolis oli õpilasi 600-900.

5.2 Infokanalite kasutussagedus õpilastele info edastamisel

Infokanalite kasutussagedust puudutavas küsimuste alajaotuses palusin vastajatel hinnata, kui sageli nad konkreetset infokanalit õpilastele info edastamiseks kasutavad skaalal „pidevalt“, „sageli“, „mõnikord“, „harva“, „mitte kunagi“. Infokanalid olid küsimustikus toodud viies alajaotuses: sotsiaalvõrgustikud, blogid (sh mikroblogid) ja internetifoorumid, sisu jagamist võimaldavad keskkonnad, ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad ning muud infokanalid. Iga alajaotuse juures oli kommentaaride lahtrisse võimalik lisada ka variante, mida minu poolt pakutud alajaotuses ei olnud, kuid seda varianti ei kasutanud mitte ükski vastanutest. Ülevaade kogutud andmetest kõigi infokanalite lõikes on toodud *joonisel 1* (lk 26)

Kogutud andmetest selgub, et kõige rohkem kasutatakse sotsiaalmeedia kanalitest sotsiaalvõrgustikku Facebook, mida kasutab pidevalt vastavalt 7 (78%) vastanut ning sageli 2 (22%) vastanut. Teist küsimustikus välja toodud sotsiaalvõrgustikku Google + kasutab pidevalt 3 (33%) vastanut, mõnikord 1 (11%) ning harva 1 (11%) vastanutest ning seda ei kasuta üldse 4 (44%) vastanutest. Blogisid ja internetifoorumeid kasutatakse üsna vähe – Blogspoti ei kasuta ükski vastanutest, Wordpressi kasutab mõnikord 1 vastanu (11%), harva 1 vastanu (11%) ning seda ei kasuta 7 (78%) vastanutest. Twitterit ei kasuta ükski vastanutest ning internetifoorumeid kasutab harva vaid 1 (11%) vastanu ning ülejäänud 8 (89%) vastanud neid ei kasuta. Sisu jagamist võimaldavatest keskkondadest on kõige enam kasutusel Youtube, mida kasutab sageli kaks vastanut (22%), mõnikord viis vastanut (56%) ja harva 2 vastanut (22%). Youtube järel tulevad Vimeo, mida kasutab harva 2 vastanut (22%) ja mitte kunagi 7 (78%) vastanut ning Slideshare, mida kasutab pidevalt 1 (11%) vastanu ning ei kasuta kunagi 8 (89%) vastanut. Fotode jagamiseks mõeldud keskkondi Flickr ja Photobucket vastanud ei kasuta. Ühise

sisuloome keskkondadest kasutatakse rohkem Google Docs keskkonda, mida kasutab pidevalt 3 (33%), sageli 1 (11%), mõnikord 4 (44%) ning harva 1 (11%) vastanu.

Joonis 1. Infokanalite kasutussagedus õpilastele info edastamiseks vastanud huvijuhtide arvu (kokku 9) järgi.

Muudest infokanalitest on kõige tihedamalt kasutusel plakatid kooli seintel ning õpetajad(sh klassijuhatajad), mida mõlemat kasutab pidevalt 8 (89%) ja sageli 1 (11%) vastanud huvijuhtidest. Neile järgnevad teadetetahvlid ja otse õpilastega vestlemine, mida kasutavad pidevalt 7 (78%), sageli 1 (11%) ning mõnikord 1 (11%) vastanud huvijuhtidest. Õppeinfosüsteeme eKool ja stuudium kasutab küsitletud huvijuhtidest õpilastele info edastamiseks pidevalt 7 (78%) ning mõnikord 2 (22%) vastanud huvijuhti. Kooli veebilehte kasutab õpilastele info edastamiseks pidevalt 6 (67%), sageli 1 (22%) ning mõnikord 2 (22%) vastanud huvijuhtidest. Klassivanemate/klasside kontaktisikute kaudu edastab infot pidevalt 4 (44%), sageli 2 (22%), mõnikord 1 (11%), harva 2 (22%) vastanud huvijuhtidest. Infokoosolekuid/infotunde/infominuteid kasutab pidevalt 5 (56%), sageli 2 (22%), mõnikord 1 (11%) ja mitte kunagi 1 (11%) ning infolehti kasutab pidevalt 4 (44%), mõnikord 2 (22%), harva

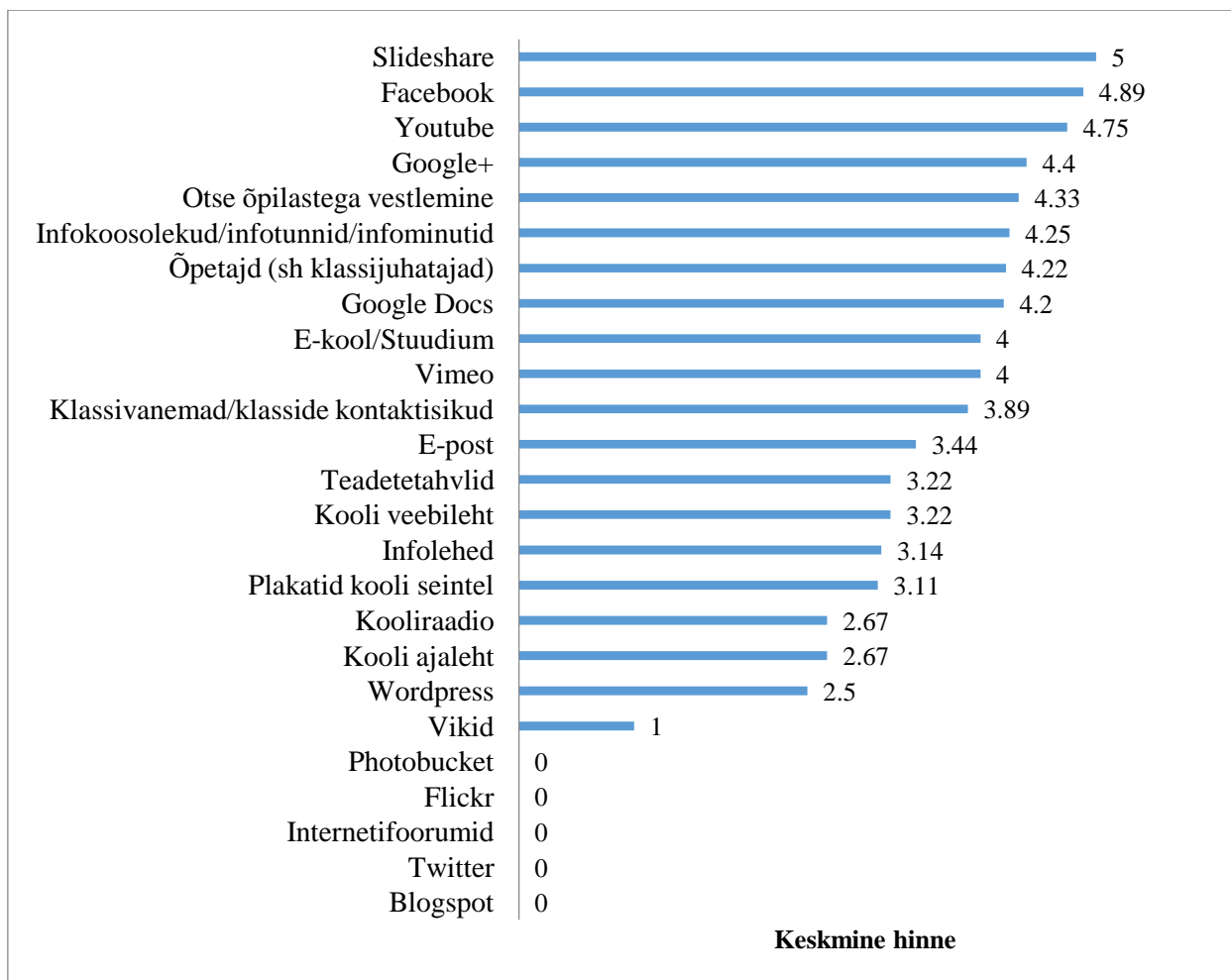
1 (11%) ja mitte kunagi 2 (22%) vastanud huvijuhtidest. Kõige vähem kasutatakse õpilastele info edastamiseks kooli ajalehte ja kooliraadiot, mida mõlemat kasutab sageli 1 (11%) ning harva 1 (11%) vastanutest, kuid ei kasuta mitte kunagi 7 (78%) vastanutest.

5.3 Huvijuhtide hinnangud infokanalite kasutamise tõhususele õpilastele info edastamisel

Infokanalite tõhusust puudutav blokk sisaldas samuti 25 reitinguskaala vormis küsimust, mille puhul oli vastajal võimalik 5-palli skaalal (madalaim hinne 1, kõrgeim 5) hinnata seda, kui tõhusaks ta antud infokanalit peab. Juhul, kui huvijuht antud infokanalit ei kasutanud, oli tal võimalik valida ka variant „pole olnud kokkupuudet“. Infokanalid olid küsimustikus toodud viies alajaotuses: sotsiaalvõrgustikud, blogid (sh mikroblogid) ja internetifoorumid, sisu jagamist võimaldavad keskkonnad, ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad ning muud infokanalid. Iga alajaotuse juures oli kommentaaride lahtrisse võimalik lisada ka variante, mida minu poolt pakutud alajaotuses ei olnud, kuid seda varianti ei kasutanud mitte ükski vastanutest. Ülevaade keskmistest hinnetest kõigi infokanalite lõikes on toodud *joonisel 2* (lk 28).

Nagu *joonisel 2* (lk 28) on näha, siis kõrgeima hinnangu sai sisu jagamiseks mõeldud keskkond Slideshare, kuid tuleb ära märkida, et antud keskkonna puhul andis oma hinnangu vaid üks vastanu ning kõik teised märkisid, et neil pole antud keskkonnaga kokkupuudet, seega ei ole see hinnang teistega võrreldav. Sama kehtib ka Vikidele antud hinnangu „1“ puhul. Loetelu lõpus olevate kanalite Photobucket, Flickr, Internetifoorumid, Twitter ja Blogspot puhul olid kõik vastanud märkinud, et neil puudub antud keskkonnaga kokkupuude ja seega puudub nende kanalite puhul ka hinnang.

Kõrgeima arvestatava hinnangu on saanud sotsiaalvõrgustik Facebook, mida vastajad on hinnanud keskmise hindega 4,89, sellele järgnevad sisu jagamiseks mõeldud keskkond Youtube hindega 4,89 ning sotsiaalvõrgustik Google+ hindega 4,75 ehk siis kõige tõhusamate infokanalitena nähakse sotsiaalvõrgustikke. Sotsiaalmeedia kanalitest järgneb neile ühist sisuloomet võimaldav keskkond Google Docs hindega 4,2. Teine sisu jagamiseks mõeldud kanal Vimeo sai hindeks 4 ning blogikeskkond Wordpress on saanud hindeks 2,5. Ülejäänud sotsiaalmeedia kanalit on jäänud hindamata, kuna nende juures on vastajad märkinud, et neil pole vastavate kanalitega kokkupuudet.

Joonis 2. Huvijuhtide hinnangud infokanalite tõhususele 5-palli skaalal (madalaim - 1, kõrgeim – 5)

Muudest infokanalitest on kõrgeima hinnanguga otse õpilastega vestlemine hindega 4,33, infokoosolekud/infotunnid/infominutid hindega 4,25 ning õpetajad (sh klassijuhatajad) hindega 4,22. Neile järgnevad õppeinfosüsteemid eKool ja Stuudium hindega 4. Keskmiselt tõhusatena on hinnatud klassivanemaid/klasside kontaktisikuid hindega 3,89, e-posti hindega 3,44, teadetetahtleid hindega 3,22, kooli veebilehte hindega 3,22, infolehti hindega 3,14 ning plakateid kooli seintel hindega 3,11. Kõige madalama hinnangu on saanud kooliraadio ja kooli ajaleht, mille mõlema puhul oli keskmiseks hindeks 2,67.

5.4 Suhtumised ja eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega

Õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega seotud suhtumiste ja eelistuste blokk sisaldas üht küsimust, kus palusin valida eelistatuimad kanalid ning kahte küsimust, mille puhul palusin anda hinnangu 5-pallisel skaalal. Lisaks oli iga küsimuse juures avatud küsimusena palve oma hinnangut või eelistusi põhjendada.

Bloki esimese küsimusena palusin valida loetelust viis kõige enam eelistatud infokanalit õpilastele info edastamiseks. Võimalus oli lisada ka oma kanaleid, kuid seda võimalust ükski vastanutest ei kasutanud. Analüüsimiseks koondasin saadud andmed *tabelisse 2* (lk 29), kus on toodud kõik antud küsimuse all mainitud infokanalid ning nende mainingute arv.

Tabel 2. Huvijuhtide seas eelistatuimad infokanalid vastavalt nende mainingute arvule.

Infokanal	Mainingute arv
Facebook	9
eKool/stuudium	6
Plakatid kooli seintel	5
Koosolekud/infotunnid/infominutid	5
Otse õpilastega rääkimine	5
Õpetajad (sh klassijuhatajad)	4
Google +	3
Kooli veebileht	3
E-post	3
Youtube	2

Tabelist 2 (lk 29) on näha, et eelistatuim infokanal on Facebook, mille on eelistatud infokanalina märkinud kõik 9 (100%) vastanud huvijuhti. Sellele järgnevad õppeinfosüsteemid eKool ja stuudium, mida eelistab 6 (67%) vastanutest. Viiel korral on eelistatuimate infokanalitena märgitud plakateid kooli seintel, koosolekuid/infotunde/infominuteid ning otse õpilastega rääkimist, neljal korral õpetajaid (sh klassijuhatajaid), kolmel korral sotsiaalvõrgustikku Google +, kooli veebilehte ning e-posti ja kahel korral sisu jagamiseks mõeldud keskkonda Youtube. Ülejäänud infokanaleid eelistatud kanalitena ei märgitud.

Avatud vastustes, milles palusin põhjendada enda eelistusi vastavate infokanalite eelistamiseks, põhjendati näiteks Facebooki eelistamist sellega, et *Facebookis jõuab info kõige kiiremini õpilasteni ja seda on võimalik omavahel jagada, suurem osa õpilasi kasutab facebooki, mistõttu saab info kiiresti jagatud*. Palju mainiti avatud vastustes ka otsest suhtlemist, mille eelistena toodi välja näiteks seda, et *silmast silma suhtlemine tagab kiire tagasiside ja on operatiivsem, otsene suhtlemine võimaldab teinekord kiiremini infot edastada ja kontakti saada, minu jaoks on vahetu kontakt ka turvalisem, sest siis olen kindel, et info on adressaadini jõudnud ning olen saanud tagasisidet, kuidas on minu edastatavast infost aru saadud*. Plakatite eelistamise põhjustena toodi avatud vastustes välja seda, et *plakatiit (paber kandjal info) saab korduvvaadata ja ehk jääb nii info paremini meelde* ning ühtlasi toodi plakatitega seoses välja ka seda, et *plakatid on pigem meeldetuletuseks*.

Bloki teises küsimuses küsisin huvijuhtidelt, kas nad pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks (vastusevariandid olid: „pooldan väga“, „pooldan“, „suhtun neutraalselt“ „ei poolda“ ning „ei poolda üldse“) ning 5 neist (56%) vastas küsimusele variandiga „pooldan väga“ ning 4 (44%) variandiga „pooldan“. Põhjendused olid valdavalt seotud just sihtgrupiga – *noored kasutavad sotsiaalmeedia kanaleid pidevalt, õpilased veedavad sotsiaalmeedia kanaleid kasutades väga palju aega, sotsiaalmeedia erinevad kanalid on kaasaegsed, noori kõnetavad*. Lisaks toodi põhjendustena välja ka sotsiaalmeedia kiirust, mugavust ning seda, et nende kanalite puhul jääb *märk saadetud infost*. Samas tõid huvijuhid oma kommentaarides välja ka sotsiaalmeedia kasutamise puudus nagu näiteks inforohkust ja ohtu, et osa infot võib kaduma minna, kahtlusi selle osas, kas õpilasi peaks sotsiaalvõrgustikes sõbraks võtma.

Viimase küsimusena palusin huvijuhtidel hinnata 5-palli skaalal seda, kui võrd vajalikuks nad peavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilaste info edastamisel ning antud hinnangute vahemikuks oli 2-5 ja keskmiseks hindeks oli 4. Madalaima hinde „2“ andnud vastaja põhjendas oma vastust nii: *ma ei pea seda vajalikuks, vaid lihtsaks ja mugavaks variandiks*. Suur osa põhjendustest oli seotud sellega, et noored kasutavad sotsiaalmeediat – seda mainisid oma kommentaarides neli vastajat – kuid toodi välja ka otsese suhtlemise olulisust ning seda, et kõiki sotsiaalmeedia kaudu kätte ei saa.

Huvijuhtidele suunatud küsimustikule vastas valimiks olnud 11 huvijuhist 9. Valimi väiksus ning piiratus ühe linna huvijuhtidele ei võimalda andmete alusel teha järeldusi Eesti huvijuhtide kohta üldiselt, küll aga annavad need pildi Tartu linna huvijuhtide praktikatest, suhtumisest ja eelistustest. Ülaloodud andmeid olen võrrelnud ka õpilaste seas läbi viidud küsitluse andmetega (vt. peatükk 6) ning võrdlus on toodud peatükis 7. Üldine kogutud andmetel põhinev arutus uurimisküsimuste kontekstis on toodud peatükis 8.

6. ÕPILASTE SEAS LÄBI VIIDUD UURINGU TULEMUSED

Käesolevas peatükis toon välja küsimustiku abil õpilaste kohta kogutud andmed ning analüüsin neid vastavalt sissejuhatuses välja toodud uurimisprobleemile, eesmärgile ja uurimisküsimustele. Analüüs on jagatud kolme alapeatükki vastavalt küsimustiku mõttelistele osadele. Küsimustik on tervikuna toodud lisas 2. Näidetena toodud väljavõtted vastajate kommentaaridest ja avatud küsimustele antud vastustest on esitatud kaldkirjas ja muutmata kujul. Peatüki lõpus on toodud andmete analüüsil põhinevad järeldused.

6.1 Üldandmed ja vastajate arv

Küsimustikule vastas valimiks olnud 2038 õpilasest 270 ehk 13,25% valimist.

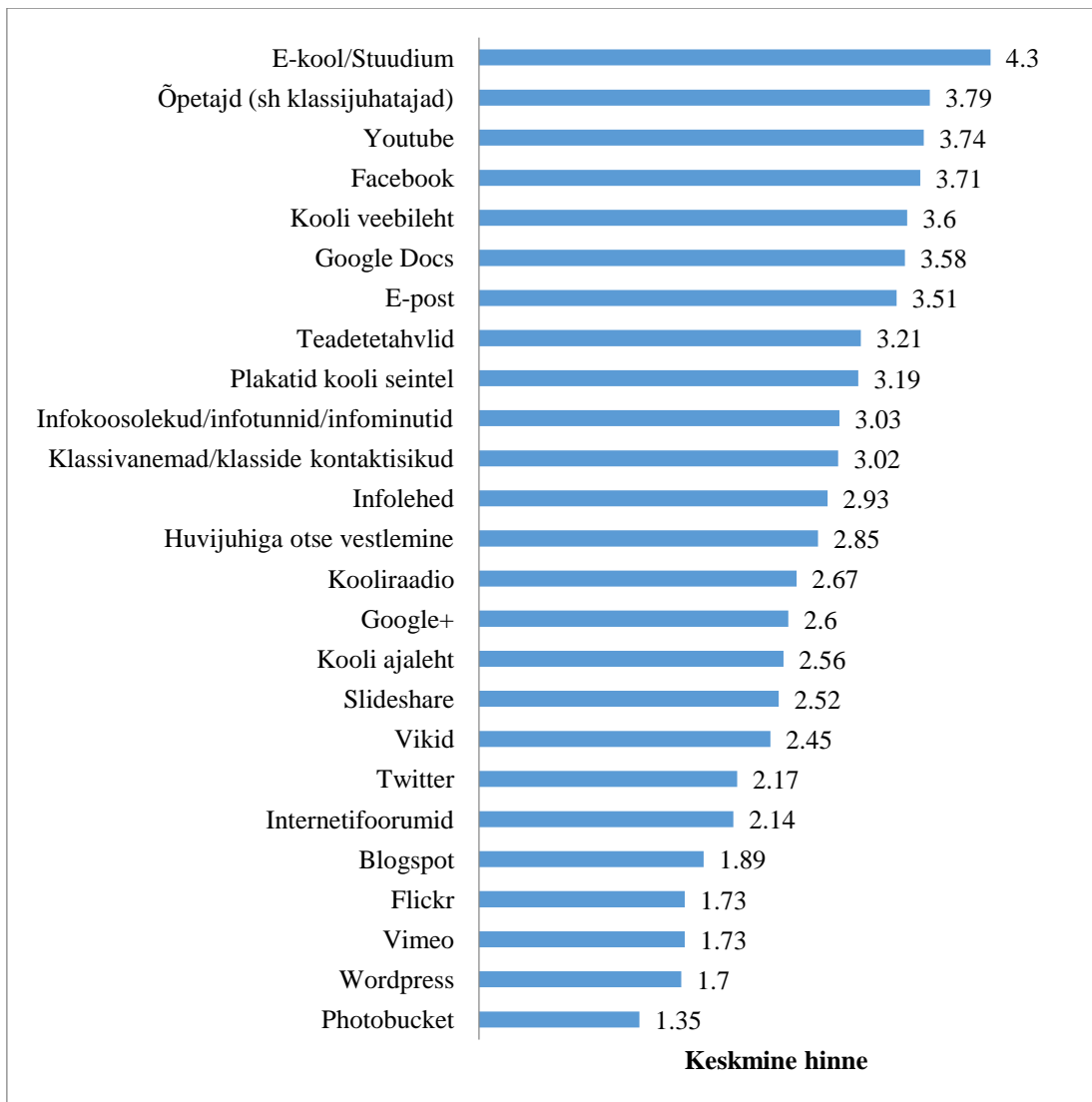
Üldandmete blokis palusin vastajatel anda infot enda soo, klassi ning kooli õpilaste arvu kohta. Vastanute hulgas oli naisi rohkem kui mehi, vastavalt siis 166 naist ehk 61% ning 104 meest ehk 39%. Küsimustikule vastas kõige rohkem 7. klasside õpilasi, keda oli 104 ehk 39%. 8. klasside õpilasi oli vastanute hulgas 71 ehk 26% ning 9. klasside õpilasi 95 ehk 35%. Koolide õpilaste arvu järgi oli kõige enam vastanuid koolidest, kus on 300-600 õpilast – neist koolidest oli vastanuid 122 ehk 45%. Koolidest, kus on 100-300 õpilast oli vastanuid 22 ehk 8%; koolidest kus on 600-900 õpilast oli vastanuid 84 ehk 31%; ning enam kui 900 õpilasega koolidest oli vastanuid 42 ehk 16%.

6.2 Õpilaste hinnangud infokanalite kasutamise tõhususele huvijuhilt info saamisel

Infokanalite tõhusust puudutav blokk sisaldas 25 reitinguskaala vormis küsimust, mille puhul oli vastajal võimalik 5-palli skaalal (madalaim hinne 1, kõrgeim 5) hinnata seda, kui tõhusaks ta antud infokanalit peab. Juhul, kui õpilane vastava infokanali kaudu oma huvijuhilt infot ei saa, oli tal võimalik valida ka variant „ei oska hinnata“. Infokanalid olid küsimustikus toodud viies alajaotuses: sotsiaalvõrgustikud, blogid (sh mikroblogid) ja internetifoorumid, sisu jagamist võimaldavad keskkonnad, ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad ning muud infokanalid. Iga alajaotuse juures oli kommentaaride lahtrisse võimalik lisada ka variante, mida minu poolt pakutud alajaotuses ei olnud, kuid seda varianti ei kasutanud mitte ükski vastanutest. Ülevaade keskmistest hinnetest kõigi infokanalite lõikes on toodud *joonisel 6* (lk 34).

Jooniselt selgub, et kõige tõhusamaks sotsiaalmeedia kanaliks peavad õpilased sisu jagamiseks mõeldud keskkonda Youtube hindega 3,74 ning sotsiaalvõrgustikku Facebook hindega 3,71. Neile järgneb ühise sisuloome keskkond Google Docs hindega 3,58. Ülejäänud sotsiaalmeedia kanalite hinded on madalamad – sotsiaalvõrgustikku Google+ on hinnatud keskmise hindega 2,6; sisu jagamise keskkonnad Slideshare, Flickr, Vimeo ja Photobucket on saanud vastavalt hinded 2,52, 1,73, 1,73 ning 1,35, blogikeskkondi Twitter, Blogspot ja Wordpress on hinnatud vastavalt hinnetega 2,17, 1,89 ning 1,7; internetifoorumite tõhususele andsid õpilased keskmiseks hindeks 2,14; ning ühise sisuloome keskkondadest vikidele tuli keskmiseks hindeks 2,45.

Muudest infokanalitest peavad õpilased kõige tõhusamateks õppeinfosüsteeme eKool ja Stuudium keskmise hindega 4,3 ning õpetajaid (sh klassijuhatajaid) hindega 3,79. Kooli veebilehe kui infokanali tõhusust hindavad õpilased hindega 3,6 ja e-posti tõhusust hindega 3,5. Teadetetahvlite ja plakatite tõhususele anti keskmisteks hinneteks vastavalt 3,21 ja 3,19. Infokoosolekuid/infotunde/infominuteid hindasid õpilased keskmise hindega 3,03 ning klassivanemate/klasside kontaktisikute kaudu info edastamist hindega 3,02. Infolihtede tõhusust hinnati hindega 2,93, huvijuhiga otse vestlemise tõhusust hindega 2,85 ning kooliraadio tõhusust hindega 2,67. Muudest infokanalitest sai kõige madalama hinnangu kooli ajaleht – 2,56.

Joonis 6. Õpilaste keskmine hinnang infokanalite tõhususele 5-palli skaalal (madalaim 1, kõrgeim 5)

6.3 Eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega

Huvijuhiga õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega seotud suhtumiste ja eelistuste blokk sisaldas üht küsimust, kus palusin valida eelistatuimad kanalid ning kahte küsimust, mille puhul palusin anda hinnangu 5-pallisel skaalal. Lisaks oli iga küsimuse juures avatud küsimusena palve oma hinnangut või eelistusi põhjendada.

Bloki esimese küsimusena palusin valida loetelust viis infokanalit, mille kaudu nad sooviksid kõige enam infot saada. Võimalus oli lisada ka oma kanaleid, kuid seda võimalust ükski

vastanutest ei kasutanud. Analüüsimiseks koondasin saadud andmed *tabelisse 3* (lk 35), kus on toodud kõik antud küsimuse vastustes mainitud infokanalid ning nende mainingute arv. Kusjuures tuleb mainida, et kõik vastanud ei valinud viit eelistust ning seega ei ole mainingute koguarv mitte 1350, mis see oleks juhul, kui kõik 270 vastanut oleksid valinud 5 eelistust, vaid 1229.

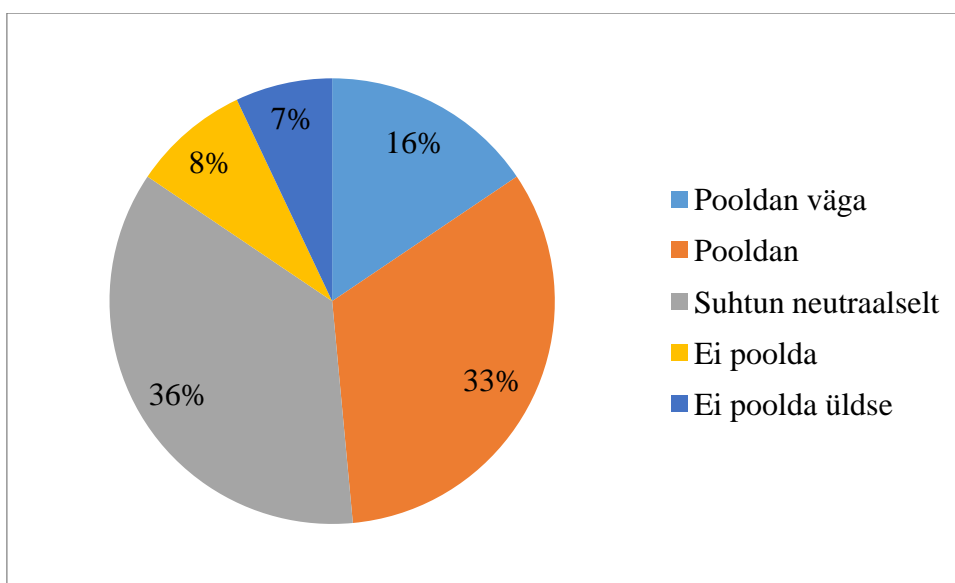
Tabel 3. Õpilaste seas eelistatuimad infokanalid vastavalt nende mainingute arvule.

Infokanal	Mainingute arv
eKool/Stuudium	200
Facebook	177
Õpetajad (sh klassijuhatajad)	171
E-post	125
Kooli veebileht	111
Youtube	92
Plakatid kooli seintel	84
Teadetetahtlid	54
Google+	49
Infolehed	44
Huvijuhiga otse vestlemine	35
Twitter	25
Kooli ajaleht	19
Internetifoorumid	11
Vikid	11
Google Docs	5
Blogspot	5
Wordpress	3
Flickr	3
Klassivanemad/klasside kontaktisikud	3
Wordpress	2

Tabelist 3 (lk 35) on näha, et õpilaste seas on eelistatuimaks infokanaliks õppeinfosüsteem eKool/Stuudium, mida eelistab 200 vastanud õpilast. Sellele järgnevad Facebook 177 maininguga, õpetajad (sh klassijuhatajad) 171 maininguga, e-post 125 maininguga ning kooli veebileht 111 maininguga. Rohkem on mainitud ka selliseid infokanaleid nagu Youtube, plakatid ning teadetetahtlid.

6.4 Suhtumised seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega

Esimeses suhtumise küsimuses küsisin õpilastelt, kas nad pooldavad seda, kui huvijuht edastab infot sotsiaalmeedia kaudu (vastusevariandid olid: „pooldan väga“, „pooldan“, „suhtun neutraalselt“, „ei poolda“ ning „ei poolda üldse“) ning vastuste jaotus on toodud *joonisel 7* (lk 36), millelt on näha, et õpilastest pooldab väga huvijuhipoolset sotsiaalmeedia kasutust info edastamisel 16% (42 vastajat), pooldab 33% (89), suhtub neutraalselt 36% (97), ei poolda 8% (23) ning ei poolda üldse 7% (19).

Joonis 7. Vastanud õpilaste suhtumine sellesse, kui huvijuht edastab infot sotsiaalmeedia kaudu, protsentuaalne jaotus.

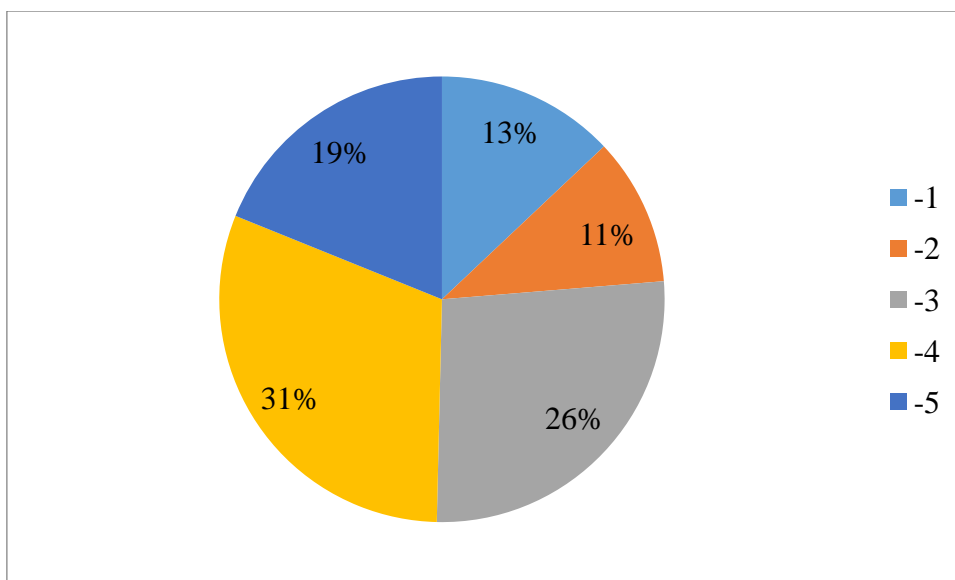
Avatud vastustena antud kommentaaride analüüsimiseks grupeerisin need kõigepealt vastavalt vastanu poolt ülaltoodud küsimuses antud hinnangule, seejärel grupeerisin need ja toon järgnevalt välja vastuste seas rohkem kajastunud teemad.

Vastajad, kes ei poolda (vastusevariandid „ei poolda üldse“ ja „ei poolda“) huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks sotsiaalmeedia kasutamist (kokku 42) tõid põhjendustes välja peamiselt seda, et nad leiavad, et paljud õpilased ei kasuta sotsiaalmeediat (13 juhul), nad eelistaksid inimestelt-inimesele otsesuhtlust (7 juhul), nad leiavad, et sotsiaalmeedia on seotud nende isikliku eluga ning ei soovi seda kooliga siduda (5 juhul) ning, et nende jaoks on studium/eKool piisav (5 juhul).

Neutraalselt suhtuvate vastajate (kokku 97) kommentaaridest selgus, et neist 26 jaoks pole oluline, mis kanaleid pidi info liibu, seni kuni nad selle kätte saavad, neist 22 on sotsiaalmeedia kasutamise osas skeptilised, sest leiavad, et sotsiaalmeediat ei kasuta kõik, seega ei saaks see olla ainus kanal.

Huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks sotsiaalmeedia kasutamist pooldavate (vastusevariandid „pooldan väga“ ja „pooldan“) vastajate (kokku 131) puhul oli peamiseks sotsiaalmeedia eeliseks see, et õpilased kasutavad sotsiaalmeedia vaheneid niigi (31 juhul). Välja toodi ka seda, et sotsiaalmeedia kaudu on võimalik infot igal ajal ja igalt poolt kätte saada (20 juhul) ning, et selle kasutamine on kiire (19 juhul) ning mugav (13 juhul).

Teise suhtumisi puudutava küsimusena palusin vastajatel hinnata 5-palli skaalal (1-madalaim, 5-kõrgeim) seda, kui võrd vajalikuks nad peavad huvijuhi poolt sotsiaalmeedia kasutamist õpilaste info edastamisel. Hinnangute protsentuaalne jaotus on toodud *joonisel 8* (lk 37). Vastanud õpilastest 13% ehk 35 hindasid sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkust hindegaga 1, 11% ehk 29 hindegaga 2, 26% ehk 72 hindegaga 3, 31% ehk 83 hindegaga 4 ning 19% ehk 51 hindegaga 5. Keskmiseks hindeks oli 3,23.

Joonis 8. Õpilaste hinnangud 5-palli skaalal selle osas, kui vajalik on huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks sotsiaalmeedia kasutamine (1-madalaim, 5-kõrgeim); protsentuaalne jaotus.

Avatud vastustena antud kommentaaride analüüsimiseks grupeerisin need kõigepealt vastavalt vastanu poolt ülaltoodud küsimuses antud hinnangule, seejärel grupeerisin need ja toon järgnevalt välja vastuste seas rohkem kajastunud teemad.

Madalamaid hinnanguid (hinded 1 ja 2) andnute (kokku 64) kommentaarides toodi põhjustena, miks sotsiaalmeedia kasutus ei ole vajalik, enim välja seda, et kooli õppeinfosüsteemid Studium ja eKool on piisavad infokanalid (13 juhul), eelistatakse muid infokanaleid (12 juhul) või ei pooldata sotsiaalmeedia kasutust üldse (9 juhul). Keskmise hinde ehk hinde 3 andnute (kokku 72) kommentaaridest tõusis esile see, et selle hinnangu andnud õpilaste arvates võib sotsiaalmeedia kasutamisest kasu olla, kuid see ei tohiks olla ainus infokanal (23 juhul). Kõrgemaid hinnanguid (hinded 1 ja 2) andnute (kokku 134) põhjendustest, miks nad otsustasid sellise hinnangu anda, mainiti enim seda, et paljud noored kasutavad sotsiaalmeediat (38 juhul) ning, et sotsiaalmeedia kaudu on info alati kättesaadav (16 juhul).

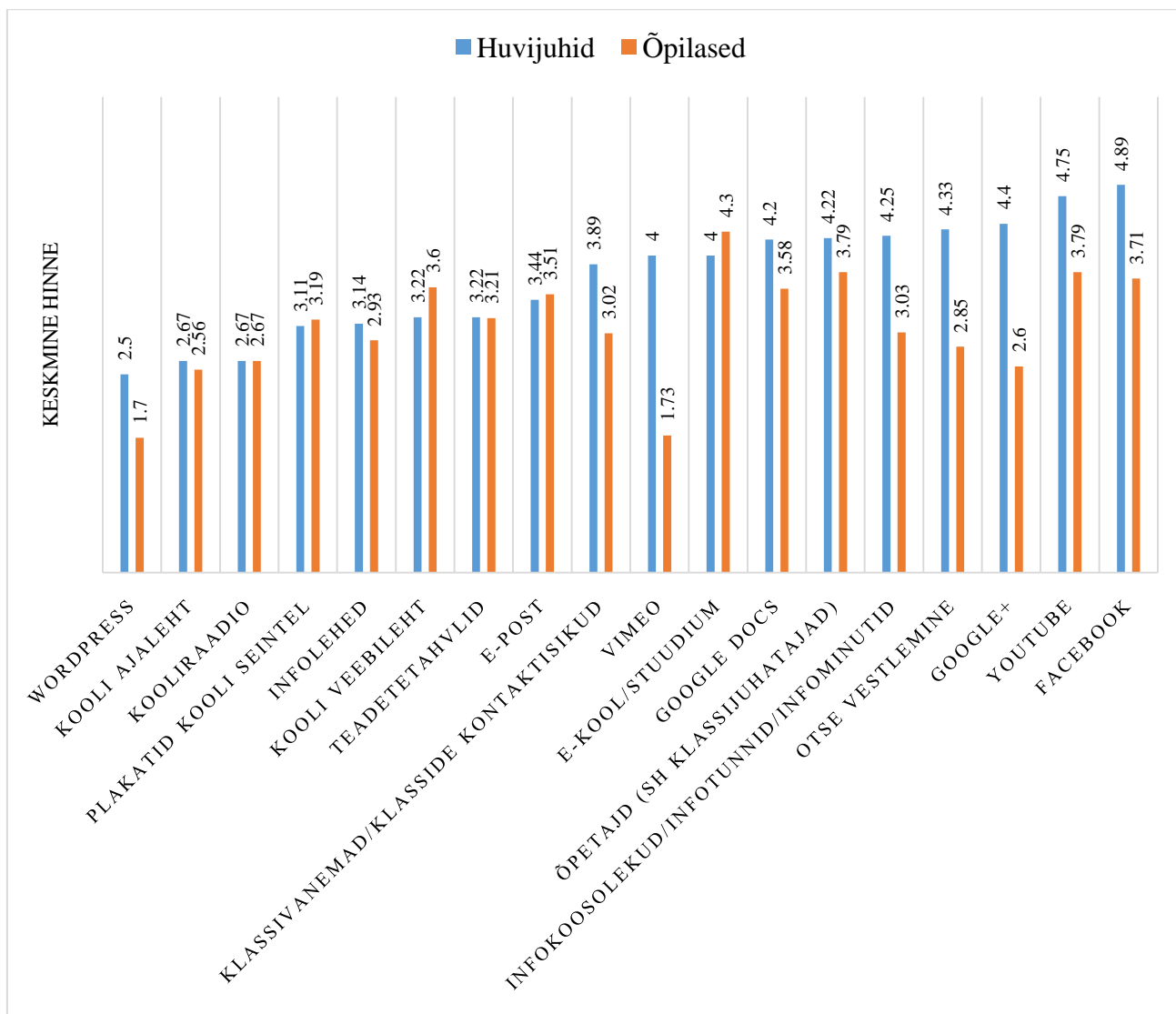
Vastanute vähesus ning ei anna piisavat kindlust, et üldise populatsiooni kohta absoluutseid väiteid teha, küll aga annavad need siiski mingi pildi Tartu linna 7.-9. klasside õpilaste suhtumisest ja eelistustest. Ülaltoodud andmeid olen võrrelnud ka huvijuhtide seas läbi viidud küsitluse andmetega (vt. peatükk 5) ning võrdlus on toodud peatükis 7. Üldine kogutud andmetel põhinev arutlus uurimisküsimuste kontekstis on toodud peatükis 8.

7. UURINGUTULEMUSTE VÖRDLEV ANALÜÜS

Selles peatükis toon võrdlevalt välja huvijuhtide ja õpilaste seas läbi viidud uuringute tulemused. Tulemused ei peegelda kindlasti Eesti koolide huvijuhte ja õpilasi tervikuna, vaid puudutavad ainult antud uuringu valimit ning küsimustikele vastanud huvijuhte ja õpilasi ning seega on võimalik teha järeldusi vaid antud valimi kontekstis.

Joonisel 9 (lk 39) on võrdlevalt toodud huvijuhtide ja õpilaste hinnangud infokanalite tõhususele huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel. Vastajad andsid hinnangud 5-palli süsteemis (1-madalaim ning 5-kõrgeim) ning arvutasin selle järgi välja keskmised hinnangud. Jooniselt on välja jäetud keskkond Slideshare ja Vikid, sest neile huvijuhtide poolt antud hinded ei olnud arvestatavad, ning Blogspot, Twitter, internetifoorumid, Flickr ning Photobucket, sest nende puhul olid küsitletud huvijuhid märkinud, et neil puudub nende keskkondadega kokkupuude ning seega ei saa nende keskkondade puhul õpilaste ja huvijuhtide hinnanguid võrrelda.

Jooniselt 9 (lk 39) on näha, et sarnaselt hindavad õpilased ja huvijuhid selliste infokanalite tõhusust nagu kooli ajaleht, kooliraadio, plakatid kooli seintel, infolehed, teadetetahvlid, e-post, eKool/stuudium. Õpilased peavad võrreldes huvijuhtide hinnangutega tõhusamaks kooli veebilehte. Huvijuhid peavad võrreldes õpilaste hinnangutega tõhusamaks selliseid kanaleid nagu Wordpress, klassivanemad/klasside kontaktisikud, Vimeo, Google Docs, õpetajad, infokoosolekud/infotunnid/infominutid, otse vestlemine, Google+, Youtube ja Facebook.

Joonis 9. Huvijuhtide ja õpilaste hinnangud huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalite tõhususele 5-palli süsteemis (1-madalaim, 5-kõrgeim)

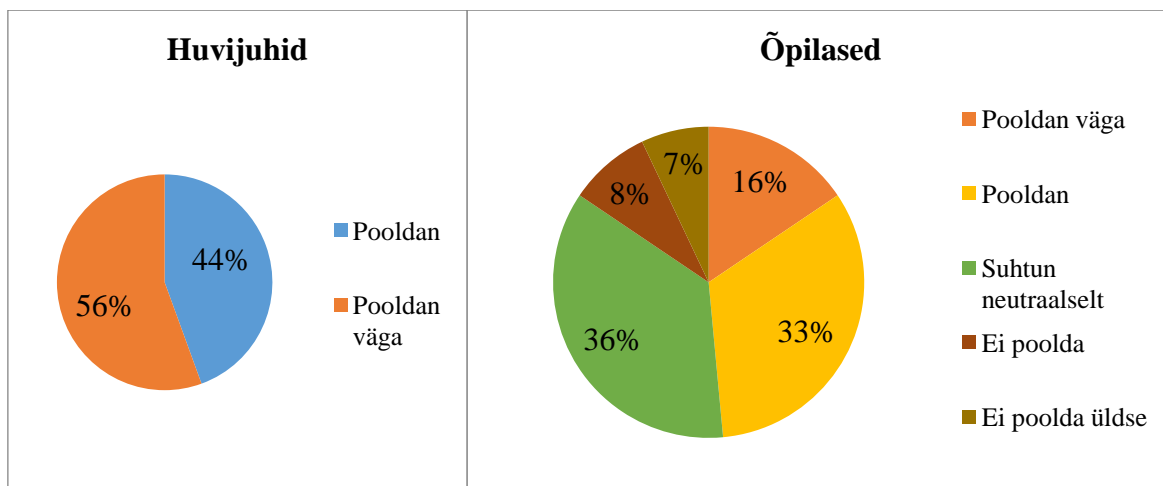
Tabelist 4 (lk 41) on näha, et nii huvijuhtide kui ka õpilaste poolt eelistatud kanalite hulka kuuluvad eKool/Studium, Facebook, Google+, plakatid kooli seintel, õpetajate kaudu info edastamine, e-post, kooli veebileht, Youtube, kusjuures huvijuhid eelistavad kõige enam sotsiaalvõrgustikku Facebook, kuid õpilased õppeinfosüsteeme eKool või Studium. Huvijuhtide poolt eelistatud kanaliteks, mida õpilased oma eelistustes maininud ei olnud, on infokoosolekud/infotunnid/infominutid ja otse õpilastega rääkimine. Õpilaste poolt mainitud kanaliteks, mida huvijuhid oma eelistustes maininud ei olnud, on teadetetahvlid ja infolehed.

Tabel 4. Huvijuhtide ja õpilaste poolt enim eelistatuna mainitud huvijuhilt õpilastele info edastamiseks kasutatavad kanalid, järjestatud 1.-10. vastavalt mainingute arvule

	Huvijuhid	Õpilased
1.	Facebook	eKool/Stuudium
2.	eKool/stuudium	Facebook
3.	Plakatid kooli seintel	Õpetajad (sh klassijuhatajad)
4.	Infokoosolekud/infotunnid/infominutid	E-post
5.	Otse õpilastega rääkimine	Kooli veebileht
6.	Õpetajad (sh klassijuhatajad)	Youtube
7.	Google +	Plakatid kooli seintel
8.	Kooli veebileht	Teadetetahtvliid
9.	E-post	Google+
10.	Youtube	Infolehed

Küsisin nii huvijuhtidelt kui ka õpilastelt, kuivõrd nad pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist huvijuhilt õpilastele info edastamiseks (vastusevariandid olid: „pooldan väga“, „pooldan“, „suhtun neutraalselt“ „ei poolda“ ning „ei poolda üldse“) ning mõlema vastanute grupi vastuste protsentuaalne jaotus on toodud *joonisel 10* (lk. 42)

Jooniselt 10 ilmneb, et kui vastanud huvijuhid väljendasid oma suhtumist ainult vastusevariantidega „pooldan väga“ ja „pooldan“, siis õpilaste hulgas leidis ka neid, kes vastasid valikuvariantidega „suhtun neutraalselt“, „ei poolda“, „ei poolda üldse“.

Joonis 10. Vastanud huvijuhtide ja õpilaste suhtumine sellesse, kui huvijuht edastab infot sotsiaalmeedia kaudu, protsentuaalne jaotus.

Mõlema küsimustiku viimase küsimusena palusin vastajatel hinnata 5-palli skaalal (1-madalaim, 5-kõrgeim) seda, kui võrd vajalikuks nad peavad sotsiaalmeedia kasutamist huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel. Huvijuhtide poolt antud keskmiseks hindeks oli 4 ning õpilaste poolt antud hinnete keskmiseks oli 3,23.

Võrdlus näitab, et küsimustikele vastanud Tartu linna eestikeelsete põhikoolide huvijuhtide ning õpilaste hinnangutes, suhtumistes ja eelistustes esineb mõningaid erinevusi ning kõrgemalt hinnatakse erinevaid infokanaleid, eelistatakse erinevaid infokanaleid ning ka üldine suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel erineb mõnevõrra. Antud andmete võrdlust olen arvesse võtnud ka uurimisküsimustel põhinevas arutluses, mis on toodud peatükis 8.

8. ARUTLUS

Selles peatükis annan ülevaate uuringu andmete põhjal tehtud järeldustest vastavalt tööle seatud uurimisküsimustele. Kuna uuritavad populatsioonid olid piiratud Tartu linna põhikoolidele ning õpilaste seas ei olnud vastanute protsent kuigi kõrge (13,25%) ei võimalda antud uuring teha suuri üldistavaid järeldusi Eesti huvijuhtide ja õpilaste kohta, vaid annab ülevaate antud valimi kontekstis.

Esimeseks seatud huvijuhte puudutavaks uurimisküsimuseks oli see, **milliseid sotsiaalmeedia teenuseid huvijuhid õpilastele info edastamiseks kasutavad**. Kogutud andmetest selgus, et enim kasutatakse sotsiaalmeedia kanalitest sotsiaalvõrgustikku Facebook. Rohkem kasutatakse ka ühise sisuloome keskkonda Google Docs ning sisu jagamiseks mõeldud keskkonda Youtube. Teisi sotsiaalmeedia keskkondi kasutatakse õpilastele info edastamiseks vähe. See erineb näiteks Susan Bartow 2014. aasta uuringu tulemustest, mille kohaselt kasutasid uuritud koolidirektorid hoopis kõige rohkem blogisid, mida käesolevas uuringus küsitletud huvijuhid kasutasid väga harva. Need tulemused erinevad ka USA haridustöötajate seas 2012. aastal läbi viidud uuringu (Meell jt. 2012) tulemustest, mille kaudu olid kõige kasutatavamateks sotsiaalmeedia kanaliteks sisu jagamist võimaldavad teenused ja vikid ning sotsiaalvõrgustikud olid alles kolmandal kohal. Üheks võimalikuks hüpoteesiks, miks see nii võib olla, on see, et võib-olla peegeldab see üldist sotsiaalmeedia kasutust ühiskonnas ning kanalid, mis on üldiselt mingis riigis populaarsemad on ka vastava riigi haridustöötajate seas populaarsemad, kuid kahjuks ei võimalda käesoleva töö materjal selliseid järeldusi teha ning selle hüpoteesi kinnitamine vajaks tähendavat uurimistööd.

Teiseks püstitatud küsimuseks oli, **milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks lisaks sotsiaalmeediale kasutavad.** Selgus, et kõige enam kasutatakse plakateid kooli seintel ning info edastamist õpetajate kaudu. Üsna palju kasutatakse ka teadetetahvleid ja otse õpilastega vestlemist ning õppeinfosüsteeme ja kooli veebilehte. Kõige vähem mainiti kasutusel olevate infokanalitena kooli ajalehte ja kooliraadiot, mis tuleneb ilmselt sellest, et kõigis koolides ei pruugi neid võimalusi olla.

Kolmandaks soovisin välja uurida, **milliseid infokanaleid peavad huvijuhid õpilastele info edastamiseks kõige tõhusamaks.** Viis kõige kõrgema arvestatava hinnangu saanud infokanalit olid Facebook, Youtube, Google+, otse õpilastega vestlemine ning infokoosolekud/infotunnid/infominutid. Kuna esimesed mainitud infokanalid on kõik sotsiaalmeedia alla kuuluvad, võib väita, et küsitletud huvijuhtide hinnangul on sotsiaalmeedia õpilastele info edastamiseks tõhus kanal ning tõhusamateks peetakse sotsiaalvõrgustike gruppi kuuluvaid kanaleid.

Neljandaks küsimuseks seadsin selle, **milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks eelistavad ning miks.** Viis enim huvijuhtide poolt eelistatud infokanalit olid Facebook, eKool/stuudium, plakatid kooli seintel, koosolekud/infotunnid/infominutid ning otse õpilastega rääkimine. Põhjendustena toodi välja Facebooki kui suhtluskanali kiirust ja populaarsust õpilaste hulgas. Plakatite eelistamise põhjustena toodi välja seda, et see hea võimalus infot meelde tuletada. Otsesuhtluse eelistajad tõid välja seda, et see tagab otsese tagasiside. Mõnevõrra üllatuslik oli näha, et õppeinfosüsteemid eKool ja Stuudium ei jõudnud viie huvijuhtide poolt enim eelistatud infokanali hulka, kuigi näiteks Berit Puskari 2008. aasta bakalaureusetöö eKooli soosivate tulemuste kohaselt võinuks eeldada, et praeguseks on sellest saanud tõhus ja mugav koolisisese suhtluse kanal.

Viimaseks otseselt huvijuhte puudutanud uurimisküsimuseks oli see, **milline on huvijuhtide üldine suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse õpilastele info edastamiseks ning miks.** Sellele küsimusele vastuse leidmiseks küsisin huvijuhtidelt seda, kas nad pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks ning seda, kuivõrd vajalikuks nad seda peavad. Küsimuste vastuste põhjal võib järeldada, et küsitletud huvijuhid pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamisel ning, et nad peavad seda vajalikuks.

Põhjendustena toodi välja seda, et need kanalid on noorte poolt juba niigi kasutuses, mis peegeldab käesoleva töö teoreetilises osas välja toodud Szekely ja Nagy (2011) mõttekäiku, et tänapäeva noored on juba lapsepõlves õppinud tehnoloogilisi vahendeid kasutama ning see on nende jaoks loomulik keskkond.

Esimeseks õpilastega seotud uurimisküsimuseks oli, **milliseid infokanaleid peavad õpilased huvijuhilt info saamisel tõhusaks**. Õpilaste poolt said kõrgemaid hinnanguid õppeinfosüsteemid eKool/Stuudium, õpetajate kaudu info edastamine, Youtube, Facebook ja Kooli veebileht. Nagu näha, siis on kõrgeima hinnangu saanud kanalite seas suuremalt jaolt veebipõhised kanalid – peegeldab taaskord eelmises lõigus välja toodud Szekely ja Nagy (2011) mõttekäiku – samas sotsiaalmeediale eelistatakse siiski ametlikke õppeinfosüsteeme ning esiviisikusse on jõudnud ka isikult isikule suhtlemine õpetajate kaudu.

Teiseks soovisin õpilaste puhul teada saada, **milliseid infokanaleid õpilased huvijuhilt info saamisel eelistavad ning miks**. Viis kõige enam eelistatud infokanalite hulgas mainitud infokanalit olid eKool/Stuudium, Facebook, õpetajad, e-post ning kooli veebileht ehk viie enim eelistatud infokanali hulgas oli vaid üks sotsiaalmeedia kanal, mille eelistamise põhjendustena toodi välja kiirust, ligipääsetavust ning mugavust. Selline tulemus on mõnevõrra vastuolus kõigi nende materjalidega (nt Timonen 2012; Szekely ja Nagy 2011), mis väidavad, et noored eelistavad sotsiaalmeedia kasutamist muudele infokanalitele. Vähemalt antud uuringu tulemused, mis puudutavad küll kitsast hulka õpilasi, viitavad sellele, et eelistatakse küll veebipõhiseid vahendeid, kuid mitte ilmtingimata sotsiaalmeediat.

Kolmandaks õpilasi puudutavaks uurimisküsimuseks oli see, **milline on õpilaste üldine suhtumine sellesse, et huvijuht kasutab nendega suhtlemiseks sotsiaalmeediat ning miks**. Sellele küsimusele vastuse leidmiseks küsisin õpilastelt seda, kas nad pooldavad huvijuhi sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks ning seda, kuivõrd vajalikuks nad seda peavad. Vastustest selgus, et suurem osa küsitletud õpilastest pooldab sotsiaalmeedia kasutamist, paljud suhtuvad sellesse neutraalselt ning vastaseid on suhteliselt vähe. Pooldamise põhjustena toodi välja seda, et sotsiaalmeediat kasutatakse niigi, see on kättesaadav, kiire ning mugav. Neutraalselt suhtunud vastajad tõid kommentaarides välja seda, et sotsiaalmeedia ei tohiks olla ainus infokanal. Sotsiaalmeedia kasutamist mitte pooldanud vastajad tõid välja seda, et paljud

siiski ei kasuta sotsiaalmeediat, nad ise eelistaksid otsesuhtlust, ei sooviks sotsiaalmeediat koolieluga siduda ning neile piisab ka õppeinfosüsteemidest.

Viimaseks uurimisküsimuseks oli see, **kas ja milliseid erinevusi esineb huvijuhtide ja õpilaste hinnangutes, eelistustes ja suhtumistes**. Kogutud andmete alusel võib öelda, et hinnangutes on suuri erinevusi just sotsiaalmeedia osas ning üllatuseks peavad huvijuhid sotsiaalmeedia kanaleid tõhusamateks kui õpilased. Eelistatud kanalite puhul suuri erinevusi ei olnud ning suurem osa eelistatuimate kanalitena välja toodutest kattusid nii huvijuhtide kui ka õpilaste seas. Suhtumiste osas esines aga üsna suuri erinevusi – kui huvijuhid kõik pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks, siis õpilastest kolmandik suhtub sellesse neutraalselt ning 13% ei poolda seda. Ka sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkust hindavad huvijuhid ja õpilased erinevalt – huvijuhtide poolt anti 5-palli skaalal sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkusele huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel hindeks 4 ja õpilaste poolt 3,23 ehk huvijuhid näevad sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkust kõrgemana kui õpilased.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et sotsiaalmeedia on küsitletud huvijuhtide seas õpilastele info edastamise kanalina kasutusel ning näiteks sotsiaalvõrgustikke eelistatakse huvijuhtide poolt suisa ametlikele õppeinfosüsteemidele. Ka on huvijuhtide üldine suhtumine sotsiaalmeediasse ning selle kasutamise vajalikkusesse positiivne. Üllatuslik on aga see, et õpilaste hinnangud sotsiaalmeedia efektiivsusele infokanalina on madalamad ning ka ei poolda nad seda niivõrd kui huvijuhid ega pea seda sama vajalikuks. Sellest tuleks järeldada, et võib tunduda, et kuna kõik noored on sotsiaalmeedias, siis lahendab selle kasutamine infokanalite valiku küsimuse, kuid vähemalt antud uuringu valimi kontekstis, ei pruugi sotsiaalmeedia tegelikult olla parimaks lahenduseks õpilastele info edastamisel.

KOKKUVÕTE

Võttes arvesse sotsiaalmeedia kasvavat populaarsust ning pedagoogilise praktika käigus mõistetud asjaolu, et õpilastele edukaks info edastamiseks on oluline valida õige kanal, seadsin enda lõputöö sihiks uurida, kuidas toimub sotsiaalmeedia kasutamine praktiseerivate huvijuhtide poolt ning, kas sotsiaalmeedia võiks olla see lahendus, mis võimaldab õpilastega kõige tõhusamalt suhelda, et ise tulevases töös info edastamisega võimalikult otstarbekalt toime tulla. Sellest tulenevalt oli minu eesmärgiks selgitada välja huvijuhtide ja õpilaste hinnang sellele, kui tõhus on huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine, õpilaste ja huvijuhtide eelistused infokanalite osas ning nende suhtumine sotsiaalmeedia kasutusse omavahelises suhtluses, samuti võimalikud erinevused õpilaste ja huvijuhtide hinnangutes, suhtumistes ja eelistustes.

Eesmärgist tulenevalt seadsin järgnevad uurimisküsimused:

- Milliseid sotsiaalmeedia teenuseid huvijuhid õpilastele info edastamiseks kasutavad?
- Milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks lisaks sotsiaalmeediale kasutavad?
- Milliseid infokanaleid peavad huvijuhid õpilastele info edastamiseks kõige tõhusamaks?
- Milliseid infokanaleid huvijuhid õpilastele info edastamiseks eelistavad ning miks?
- Milline on huvijuhtide üldine suhtumine sotsiaalmeedia kasutamisesse õpilastele info edastamiseks ning miks?
- Milliseid infokanaleid peavad õpilased huvijuhilt info saamisel tõhusaks?
- Milliseid infokanaleid õpilased huvijuhilt info saamisel eelistavad ning miks?
- Milline on õpilaste üldine suhtumine sellesse, et huvijuht kasutab nendega suhtlemiseks sotsiaalmeediat ning miks?
- Kas ja milliseid erinevusi esineb huvijuhtide ja õpilaste hinnangutes, eelistustes ja suhtumistes?

Eesmärgi täitmiseks koostas in käesoleva lõputöö, mis on jagatud kaheksaks peatükiks. Esimesed kolm peatükki on teoreetilised ning neist esimeses annan lühikese ülevaate koolikeskkonnas kasutatavatest suhtluskanalitest. Teises peatükis selgitan sotsiaalmeedia mõistet ning olemust ja selle kasutamist noorsootöös ning koolikeskkonnas. Kuna seminaritöö koostamisel kerkis küsimus, kas tänapäeval kasutusel olevad õppeinfosüsteemid nagu näiteks Studium ja eKool on samuti sotsiaalmeedia, siis kolmas peatükk on pühendatud õppeinfosüsteemide tutvustamisele. Töö viis viimast peatükki on empiirilised ning neist esimeses tutvustan läbi viidud uuringu metoodikat ja valimeid, teises huvijuhtide seas läbi viidud uuringu tulemusi, kolmandas õpilaste seas läbi viidud uuringu tulemusi, neljandas võrdlen kahe eelnimetatud uuringu tulemusi ning viiendas empiirilise osa peatükis on välja toodud kogutud andmete põhjal tehtud arutlus uurimisküsimuste osas.

Uurimisküsimustele vastamiseks vajalike andmete kogumiseks viisin läbi kaks küsitlust – ühe Tartu linna eestikeelsete põhikoolide huvijuhtide ning teise samade koolide 7.-9. klasside õpilaste seas. Huvijuhtide populatsiooni moodustasid seega Tartu linna eestikeelsete põhikoolide huvijuhid, kes kõik moodustasid ka valimi, millesse kuulus 11 huvijuhti. Küsimustikule vastas neist 9. Teise populatsioonina uurisin samade 11 kooli 7.-9. klasside õpilasi, kes kõik moodustasid ka valimi, mille koguarvuks on 2038. Küsimustikule vastas neist 270.

Huvijuhtide vastustest selgus, et sotsiaalmeedia teenustest kasutavad huvijuhid õpilastele info edastamiseks kõige enam sotsiaalvõrgustikku Facebook. Lisaks sotsiaalmeediale kasutatakse kõige enam plakateid kooli seintel ning info edastamist õpetajate kaudu. Huvijuhid ise hindavad kõige tõhusamateks infokanaliteks sotsiaalmeedia kanaleid Facebook, Youtube ja Google+ ning lisaks ka otse õpilastega vestlemist ning infokoosolekuid. Kõik küsitlusele vastanud huvijuhid pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks ning üldiselt peavad sotsiaalmeedia kasutamist vajalikuks – keskmine hinnang vajalikkusele 5-palli süsteemis oli 4.

Õpilased hindavad huvijuhilt info saamisel kõige tõhusamateks infokanaliteks selliseid kanaleid nagu õppeinfosüsteemid eKool/ Studium, õpetajate kaudu info edastamine, Youtube, Facebook ja kooli veebileht. Õpilaste seas eelistatuimateks infokanaliteks on eKool/ Studium, Facebook, õpetajad, e-post ning kooli veebileht. Kuigi ligi pooled (49%) õpilased pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks, leidub ka neid, kes suhtuvad sellesse neutraalselt või ei poolda seda. Õpilaste keskmine hinnang sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkusele oli 3,23.

Olulisemateks erinevusteks antud töö raames uuritud õpilaste ja huvijuhtide hinnangutes, eelistustes ja suhtumistes on kogutud andmete põhjal see, et (1) huvijuhid peavad sotsiaalmeedia kanaleid tõhusamateks kui õpilased, (2) huvijuhid pooldavad sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks, samas kui õpilaste hulgas on ka neid, kes suhtuvad neutraalselt või ei poolda seda ning (3) huvijuhid hindavad sotsiaalmeedia kasutamise vajalikkust kõrgemaks kui õpilased.

Uurimuse põhjal võib järeldada, et vähemalt Tartu linna eestikeelsete põhikoolide kontekstis ei pruugi sotsiaalmeedia siiski olla ideaalne lahendus noorteni jõudmiseks, sest kõik noored ei poolda seda ning samuti on noori, kes eelistavad oma infot saada teiste kanalite kaudu.

Edasise võimaliku uurimisteenamana pakun välja sarnase uuringu läbi viimise gümnaasiumiõpilaste seas.

KIRJANDUS

- Alexa. 2016. *Top Sites in Estonia*. <http://www.alexa.com/topsites/countries;1/EE> (15.04.2016)
- Bartow, S.** 2014. Teaching with social media: Disrupting Present Day Public Education. *Educational Studies: A Journal of the America Educational Studies Assiciation*, 50(1), lk 34-46
- Cooren, F., Kuhn, T., Cornelissen, J., Clark, T.** 2011. Communication, Organizing and Organization: An Overview and Introduction to the Special Issue. *Organization Studies*, 32(9) lk 1149-1170
- Cox, D., McLeod, S.** 2014. *Social media strategies for school principals*. NASSP Bulletin, 98 (1), lk 5-25
- Dao, Dan V.** 2015. Social Media Classification Scheme in Online Teaching and Learning Activities: A Consideration for Educators. *International Journal of Education and Social Science* 2/4, lk 85-94
- Davies, T., Cranston, P.** 2008. *How can Youth Work best support young people to navigate the risks and make the most of the opportunities of online social networking?*. The National Youth Agency
- eBizMBA. 2015. *Top 15 Most Popular Social Networking Sites April 2016*. <http://www.ebizmba.com/articles/social-networking-websites> (16.04.2016)
- Eesti Hariduse Infosüsteem EHIS. <http://www.ehis.ee/> (12.05.2016)
- Eesti statistika aastaraamat 2015. 2015. <https://www.stat.ee/90732> (15.04.2015)
- eKooli koduleht. https://www.ekool.ee/index_et.html (11.05.2016)
- eKooli wiki. https://wiki.ekool.eu/index.php/EKool_Wiki (11.05.2016)
- Internet Live Stats. <http://www.internetlivestats.com/> (11.04.2016)
- Kaasik L.** 2015. *Sotsiaalseadmeedia kasutamine huvijuhi tööülesannete täitmisel Tartu linna huvijuhtide näitel*. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. [Seminaritöö] Viljandi

- Kaplan A. M., Haenlein M.** 2010. Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons* nr 53
- Kivine, A.** 2009. *Infoliikumise ja sisekommunikatsiooni osa organisatsiooni eesmärkide elluviimisel Võrumaa Kutsehariduskeskuse näitel*. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia [Lõputöö]
- Kulamaa, A.** 2016. *Infokanalid Tartu Kesklinna Koolis*. [e-kirjavahetus]
- Kõiv, K.** 2009. *eKooli võimaluste kasutamine Tartu ja Võru kuuendate klasside õpetajate poolt*. Tartu Ülikool [Magistritöö]
- Meell, S, Schmucki L., Hood J.** 2012. *2012 Survey of K-12 Educators on Social Networking, Online Communities, and Web 2.0 Tools*
- Merriam-Webster Dictionary.** <http://www.merriam-webster.com/> (17.05.16)
- Milanovic, R.** 2015. *The World's 21 Most Important Social Media Sites and Apps in 2015*. SocialMediaToday. <http://www.socialmediatoday.com/social-networks/2015-04-13/worlds-21-most-important-social-media-sites-and-apps-2015> (19.11.2015)
- Natus, M-L.** 2011. *eKooli võimalused õpilase arengu toetajana*. [Magistritöö] Tallinna Ülikool
- Puskar, B.** 2008. *eKooli kasutuspraktikad: koolijuhtide, õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate vaatenurk*. Tartu Ülikool [Bakalaureusetöö]
- Szekely, L., Nagy, A.** 2011. *Online youth work and eYouth – A guide to the world of the digital natives*. Children and Youth Services Review nr 33/11, lk 2186-2197
- Stuudium.ee. <https://stuudium.com/> (11.05.2016)
- Tartu.ee. http://www.tartu.ee/?lang_id=1&menu_id=8&page_id=63 (20.11.2015)
- Tartu Kesklinna Kooli koduleht. <http://www.kesklk.tartu.ee/> (11.05.2016)
- Tartu Kesklinna Kooli Õpilaskogu põhimäärus. <http://www.kesklk.tartu.ee/index.php?id=32094> (11.05.2016)
- Timonen, P.** 2012. *Using Social Media in Youth Work Communications*. HUMAK
- Trepp, E.** 2007. *eKool klassijuhataja ja lapsevanema vahelise info vahendajana*. Tartu Ülikool [Bakalaureusetöö] Tartu
- Ugur, K., Pruulmann-Vengerfeldt, P., Lauk, E., Raudvassar, L. & Metsoja, A.** 2008. *Kool suhtluskeskkonnana*. Tiigrihüppe Sihtasutuse uuringu „Õpetajate suhtlemistavad“

lõpparuanne.

Veelmaa, S. *Infotehnoloogia sotsiaalse omaksvõtu mudeli rakendamine infosüsteemi juurutamisel haridusasutustes eKooli näitel.* Tallinna Pedagoogikaülikool [Magistritöö]

Õunapuu, L. 2014. *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes.* Tartu Ülikool

Xenakis, A, Spiliotopoulou L., Androutsopoulou A., Koutras C., Charalabidis Y., Loukis E., Christopoulos G., Karkaletsis V., Krithara A., Scaltsas D., Koryzis D., Triantafillou A.

2012. *Classification of Web 2.0 Social Media and Stakeholder Characteristics.* Nomad.

http://www.nomad-project.eu/Portals/0/d2.1_v1.0.pdf (18.11.2015)

LISA 1. Küsimustik „Sotsiaalmeedia tõhusus võrreldes teiste infokanalitega - küsimustik huvijuhtidele“

Tere! Mina olen Liis Kaasik, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia huvijuht-loovtegevuse õpetaja eriala 4. kursuse tudeng, ning viin oma lõputöö raames läbi uuringut, mille eesmärgiks on hinnata seda, kui tõhus on huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel sotsiaalmeedia kasutamine võrreldes teiste infokanalitega. Selleks viin läbi küsitluse nii Tartu linna eestikeelse õppega põhikoolide huvijuhtide kui ka 7.-9. klasside õpilaste seas.

Küsimustik koosneb 16 lühi/valikvastust nõudvast küsimusest ning 3 pikemat vastust vajavas küsimusest.

Küsimustik on avatud kuni 1.05.2016

Lõputöö aluseks oleva seminaritööga, mille käigus uurisin sotsiaalmeedia kasutamist huvijuhi tööülesannete täitmisel, saab tutvuda aadressil
https://drive.google.com/file/d/0B5_x5xT0eW88VjhKTW1BeV9PZWc/view?usp=sharing

Mis tahes küsimuste ja probleemide puhul võib minuga ühendust võtta e-posti aadressil
kaasikliis@gmail.com

KÜSIMUSTIKU ANDMED ON ANONÜÜMSED NING NEID KASUTATAKSE AINULT LÕPUTÖÖ TARBEKS!

Üldandmed

Palun vastake enda isikut ning teie töökohaks olevat kooli puudutavatele küsimustele.

Teie vanus *

Teie tööstaaž huvijuhina *

Kui palju on teie koolis õpilasi *

- vähem kui 100
- 100-300
- 300-600
- 600-900
- rohkem kui 900

Sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutus õpilastele info edastamiseks

Palun märkige, milliseid infokanaleid kasutate õpilastele info edastamiseks. Kui te ei leia loetelust sobivat kanalit, palun lisage kanal(id) ning selle (nende) kasutussagedus jaotuse lõpus olevale kommentaaride reale. Kui te pole kindel, millise jaotuse alla teie poolt kasutatav kanal sobib, lisage see ükskõik millisele kommentaaride reale ning määratlen selle grupi ise.

Sotsiaalvõrgustikud

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Sageli	Pidevalt
Facebook					
Google+					

Kommentaariid:

Blogid (sh mikrobloginid), internetifoorumid

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Sageli	Pidevalt
Blogspot					
Wordpress					
Twitter					
Internetifoorumid					

Kommentaariid

Sisu (fotod, videod, slaidiesitlused jne) jagamist võimaldavad keskkonnad

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Sageli	Pidevalt
Youtube					
Vimeo					
Flickr					
Photobucket					
Slideshare					

Kommentaar

Ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Sageli	Pidevalt
Google Docs					
Vikid					

Kommentaar

Muud infokanalid

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Sageli	Pidevalt
eKool/Stuudium					
Kooli veebileht					
E-post					
Plakatid kooli seintel					
Teadetetahvlid					
Infolehed					
Kooli ajaleht					
Infokoosolekud/infotunnid/infominutid					
Klassivanemad, klasside kontaktisikud					
Õpetajad (sh klassijuhatajad)					
Otse õpilastega vestlemine					
Kooliraadio					

Kommentaar

Infokanalite kasutamise tõhusus õpilastele info edastamisel

Palun hinnake järgnevate infokanalite tõhusust ehk seda kui võrd hästi jõuab antud kanali kaudu edastatav info teie hinnangul õpilasteni. Hinne 1 on tabelis kõige madalama ning 5 kõige kõrgema väärtusega. Kui te ei leia loetelust sobivat kanalit, palun lisage kanal(id) ning hinnang selle (nende) tõhususele jaotuse lõpus olevale kommentaaride reale. Kui te pole kindel, millise jaotuse alla teie poolt kasutatav kanal sobib, lisage see ükskõik millisele kommentaaride reale ning määratlen selle grupi ise.

Sotsiaalvõrgustikud

	Pole olnud kokkupuudet	1	2	3	4	5
Facebook						
Google+						

Kommentaariid

Blogid (sh mikroblogid) ja internetifoorumid

	Pole olnud kokkupuudet	1	2	3	4	5
Blogspot						
Wordpress						
Twitter						
Internetifoorumid						

Kommentaariid

Sisu (fotod, videod, slaidiesitlused jne) jagamist võimaldavad keskkonnad

	Pole olnud kokkupuudet	1	2	3	4	5
Youtube						
Vimeo						
Flickr						
Photobucket						
Slideshare						

Kommentaariid

Ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad

	Pole olnud kokkupuudet	1	2	3	4	5
Google Docs						
Vikid						

Kommentaariid

Muud infokanalid

	Pole olnud kokkupuudet	1	2	3	4	5
eKool/Stuudium						
Kooli veebileht						
E-post						
Plakatid kooli seintel						
Teadetetahvlid						
Infolehed						
Kooli ajaleht						
Infokoosolekud/infotunnid/infominutid						
Klassivanemad, klasside kontaktisikud						
Õpetajad (sh klassijuhatajad)						
Otse õpilastega rääkimine						
Kooliraadio						

Kommentaariid

Teie suhtumine ja eelistused seoses õpilastele info edastamiseks kasutatavate infokanalitega

Märkige viis infokanalit, mida eelistate õpilastele info edastamiseks enim kasutada

- Facebook
- Google+
- Blogspot
- Wordpress
- Twitter
- Internetifoorumid
- Youtube
- Vimeo
- Flickr
- Photobucket
- Slideshare
- Google docs
- Vikid
- eKool/Stuudium
- Kooli veebileht
- E-post
- Plakatid kooli seintel
- Teadetetahvlid
- Infolehed
- Kooli ajaleht
- Koosolekud/infotunnid/infominutid
- Klassivanemad/klasside kontaktisikud
- Õpetajad (sh klassijuhatajad)
- Otse õpilastega rääkimine
- Kooliraadio
- Other:

Palun põhjendage enda eelistusi

Kas pooldate üldiselt sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamiseks?

Mark only one oval.

- Pooldan väga
- Pooldan
- Suhtun neutraalselt
- Ei poolda
- Ei poolda üldse

Palun põhjendage enda suhtumist

Kui vajalikuks peate sotsiaalmeedia kasutamist õpilastele info edastamisel? (1 on kõige madalam ning 5 kõige kõrgem hinnang)

1 2 3 4 5

Palun kommenteerige oma hinnangut

Suur tänu vastuste eest!

Kui olete huvitatud käesoleva uuringu tulemustest, palun sellest teada anda aadressil kaasikliis@gmail.com või lisage oma soov ja e-posti aadress järgnevasse kommentaaride kasti. Oodatud on ka kõik muud küsimused ja kommentaarid.
Kommentaariid

LISA 2. Küsimustik „Sotsiaalmeedia tõhusus võrreldes teiste infokanalitega - küsimustik õpilastele“

Tere! Mina olen Liis Kaasik, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia huvijuht-loovtegevuse õpetaja eriala 4. kursuse tudeng, ning viin oma lõputöö raames läbi uuringut, mille eesmärgiks on hinnata seda, kui tõhus on huvijuhi poolt õpilastele info edastamisel sotsiaalmeedia kasutamine võrreldes teiste infokanalitega. Selleks viin läbi küsitluse nii Tartu linna eestikeelse õppega põhikoolide huvijuhtide kui ka 7.-9. klasside õpilaste seas.

Selleks palun teil vastata 14 küsimusele, millest suurem osa on valikvastustega küsimused.

Küsimustik on avatud kuni 1.05.2016

Lõputöö aluseks oleva seminaritööga, mille käigus uurisin sotsiaalmeedia kasutamist huvijuhi tööülesannete täitmisel, saab tutvuda aadressil
https://drive.google.com/file/d/0B5_x5xT0eW88VjhKTW1BeV9PZWc/view?usp=sharing

KÜSIMUSTIKU ANDMED ON ANONÜMSED NING NEID KASUTATAKSE AINULT LÕPUTÖÖ TARBEKS!

Üldandmed

Palun vasta küsimustele enda ja oma kooli kohta

Sugu *

- Naine
- Mees

Klass

- 7.
- 8.
- 9.

Kui palju on sinu koolis õpilasi

- alla 100
- 100-300
- 300-600
- 600-900
- rohkem kui 900

Eelistused seoses infokanalitega

Hinda seda, milliste infokanalite kaudu sooviksid huvijuhilt endale vajalikku infot saada. Tabelis tähendab hinne 5 kõige kõrgemat hinnangut ning 1 kõige madalamat. Kui eelistaksid mõnda sellist infokanalit, mida pole märgitud, siis lisa see koos hinnanguga kommentaaride reale.

Sotsiaalvõrgustikud

	Ei oska hinnata	1	2	3	4	5
Facebook						
Google+						

Kommentaariid

Blogid (sh mikroblogid) ja internetifoorumid

	Ei oska hinnata	1	2	3	4	5
Blogspot						
Wordpress						
Twitter						
Internetifoorumid						

Kommentaariid

Sisu (fotod, videod, slaidiesitlused jne) jagamist võimaldavad keskkonnad

	Ei oska hinnata	1	2	3	4	5
Youtube						
Vimeo						
Flickr						
Photobucket						
Slideshare						

Kommentaariid

Ühist sisuloomet võimaldavad keskkonnad

	Ei oska hinnata	1	2	3	4	5
Google Docs						
Vikid						

Kommentaariid

Muud infokanalid

	Ei oska hinnata	1	2	3	4	5
eKool/Stuudium						
Kooli veebileht						
E-post						
Plakatid kooli seintel						
Teadetetahtlid						
Infolehed						
Kooli ajaleht						
Koosolekud/infotunnid/infominutid						
Klassivanemad/klasside kontaktisikud						
Õpetajad (sh klassijuhatajad)						
Huvijuhiga otse vestlemine						
Kooliraadio						

Kommentaariid

Palun vali viis infokanalit, mille kaudu tahaksid kõige enam infot saada

- Facebook
- Google+
- Blogspot
- Wordpress
- Twitter
- Internetifoorumid
- Youtube
- Vimeo
- Flickr
- Photobucket
- Slideshare
- Google docs
- Vikid
- eKool/Stuudium
- Kooli veebileht
- E-post
- Plakatid kooli seintel
- Teadetetahvlid
- Infolehed
- Kooli ajaleht
- Õpetajad (sh klassijuhatajad)
- Huvijuhiga otse vestlemine
- Kooliraadio
- Klassivanemad/klasside kontaktisikud
- Other:

Põhjenda enda eelistusi

Kas pooldad seda, kui huvijuht edastab infot sotsiaalmeedia kaudu?

- Pooldan väga
- Pooldan
- Suhtun neutraalselt
- Ei poolda
- Ei poolda üldse

Põhjenda enda suhtumist

Kui vajalikuks pead huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks sotsiaalmeedia kasutamist? (1 on kõige madalam ja 5 kõige kõrgem hinnang)

1 2 3 4 5

Palun kommenteeri oma hinnangut

Suur tänu vastuste eest!

Kui olete huvitatud käesoleva uuringu tulemustest, palun sellest teada anda aadressil kaasikliis@gmail.com või lisage oma soov ja e-posti aadress järgnevasse kommentaaride kasti. Oodatud on ka kõik muud küsimused ja kommentaarid.
Kommentaariid

SUMMARY

THE USE OF SOCIAL MEDIA AND OTHER INFORMATION CHANNELS BY LEISURE-TIME MANAGERS FOR COMMUNICATING INFORMATION TO PUPILS – THE EVALUATIONS, PREFERENCES AND ATTITUDES OF LEISURE-TIME MANAGERS AND PUPILS ON THE EXAMPLE OF THE BASIC SCHOOLS OF THE CITY OF TARTU

Considering the growing popularity of social media and my personal experiences, which have helped me realise that the choice of a communication channel is essential in successfully communicating information to pupils, I have aimed my final paper at studying how practicing leisure-time managers use social media and whether social media could be the solution enabling effective communication with pupils, so that in my future work, I could manage this task as well as possible. Hence, my objective was to specify the evaluations of leisure-time managers and pupils on how effective is the use of social media and other information channels in communicating information to pupils by leisure-time managers, what are the preferences of pupils and leisure-time managers with regard to information channels and that are the attitudes towards using social media; also the possible differences in the evaluations, attitudes and preferences of pupils and leisure-time managers.

Pursuant to the objective, I set the following research questions:

- What social media services do leisure-time managers use to communicate information to pupils?
- What information channels do leisure-time managers use in addition to social media?
- What information channels do leisure-time managers regard to be most efficient, which do they prefer and why?

- What is the general attitude of leisure-time managers towards using social media to communicate with pupils, why?
- What information channels to pupils regard as efficient, which do they prefer and why?
- What is the general attitude of pupils towards the leisure-time manager using social media to communicate with them and why?
- Are there any differences in the evaluations, preferences and attitudes of the leisure-time managers and pupils, what are the differences?

To meet this objective, I compiled this final paper, which is divided into eight chapters. The first three chapters are theoretical and in the first one I give a short overview of the communication channels used at schools. In the second chapter I explain the definition of social media, its use in youth work and schools. As in my seminar paper titled *The Use of Social Media in Performing the Work Duties of Leisure-Time Managers on the Example of the Leisure-Time Managers of the Schools of Tartu City* written in 2015, the matter of whether study information systems are also social media rose, the third chapter is dedicated to introducing study information systems. The last five chapters of the paper are empirical – the first introduces the method and samples of the study, the second gives an overview of the study carried out among leisure-time managers, the third gives an overview of the study carried out among pupils, the fourth compares the results of the two aforementioned studies and the fifth chapter of the empirical part provides a discussion regarding the research questions on the basis of the gathered data.

In order to find answers to the research questions, I carried out two surveys – one among the leisure-time managers of Estonian-language basic schools in Tartu and the second among the 7th to 9th grade pupils of the same schools. The sample of leisure-time managers included 11 leisure-time managers, of whom 9 answered the questionnaire. The sample of the pupils studied was 2038 and of them 270 answered the questionnaire.

The replies given by the leisure-time managers revealed that of social media services, the leisure-time managers communicate information to pupils most often via the social network Facebook. In addition to social media, other channels used most often are posters and communicating information through teachers. Leisure-time managers themselves see social media channels Facebook, Youtube and Google+ as the most efficient, but also have high regard for direct

conversations with pupils and informative meetings. All the leisure-time managers having responded to the questionnaire support using social media to communicate information to pupils and generally regard the use of social media to be necessary.

Pupils regard as the most efficient information channels to receive information from the leisure-time manager such channels as study information systems eKool/Stuudium, communicating information through teachers, Youtube, Facebook and the webpage of the school. The most preferred information channels among pupils are eKool/Stuudium, Facebook, teachers, e-mail and the school web page. Although nearly a half (49%) do support the leisure-time manager using social media to communicate information to pupils, there are also those who have a neutral or negative attitude.

On the basis of the collected data, the most significant differences in the evaluations, preferences and attitudes of pupils and leisure-time managers are (1) the leisure-time managers seeing social media channels as more efficient than pupils do, (2) the leisure-managers being in favour of communicating information to pupils via social media while some pupils have a neutral or negative attitude and (3) the leisure-time managers regarding the need to use social media to be higher than pupils do.

On the basis of the study, it may be concluded that social media could not be the perfect solution for reaching pupils and not all young people support it and there are also pupils who wish to receive their information through other channels.

As a future research topic I suggest conducting a similar study among upper secondary school pupils.

LIHTLITSENTS

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Liis Kaasik

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) enda loodud teose „Sotsiaalmeedia ja teiste infokanalite kasutamine huvijuhi poolt õpilastele info edastamiseks – huvijuhtide ja õpilaste hinnangud, eelistused ja suhtumine Tartu linna põhikoolide näitel“, mille juhendaja on Aurika Komsaare,
 - 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace´i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **23.05.2016**